

Naše prodajne diagonale

Poslovanje TO Trgovina lahko v lanskem letu ocenimo kot zelo uspešno, kar pa ne moremo trditi za letošnje leto. Temu je pripomogla cela vrsta neugodnih pogojev, ki kljub uradnim stališčem za povečano izgradnjo stanovanj tako v družbenem kot privatnem sektorju izničijo vsa prizadevanja. Zaviralni pogoji so se sicer začeli že v lanskem letu, vendar je bila potrošniška mrzlica močnejša kot stabilizacijski ukrepi in je bilo zato povpraševanje v lanskem letu nerealno.

materialov zaradi zapiranja uvoza in protekcionističnih ukrepov, izsiljevanje dobaviteljev ter opuščanje posameznih programov zaradi nemogočega odnosa med ceno in stroški — vse to se najbolj odraža prav v trgovini. Praktično se je trgovina znašla v položaju, ko ni blaga in ne kupcev.

Tudi dohodek v vseh trgovinah skokovito pada, saj so marže zamrznjene praktično že dve leti in samo v izredno nizki režiji je vzrok, da TO trgovina ne

četek globlje krize, ki bo trajala dalj časa.

Za ublažitev težavne situacije bo potrebno sprejeti celo vrsto ukrepov. Potrebno bo bolj kot do sedaj prisluhniti željam kupcev in se čisto tem željam podrediti tudi za ceno manjšega dohodka. Veliko bolj kot do sedaj bo potrebno sodelovanje med proizvodnjo in prodajo, da bi bili odnosi enakopravnejši; le tako bo možno poiskati najboljše rešitve.

Kelbl

TO trgovina, poslovalnica Rečica

V obdobju prvih štirih mesecev letos so se v primerjavi z istimi meseci lani povečale cene življenjskih potrebščin za 46,7 %, pri tem pa realni osebni dohodki zaostajajo za stroški za 15–20 % v povprečju. Za najštevilnejši nižji in srednji sloj pa je relativni odnos med stroški in OD še bolj neugoden, saj osebni dohodki ne omogočajo izvenstandardne porabe.

Neugodni kreditni pogoji (visoki pogoji, ukinitve kratkoročnih kreditov, predvsem pa pomanjkanje bančnih sredstev za dolgoročne gradbene kredite) so še dodatno zmanjšali želje in možnosti. Predvsem je to prizadelo graditelje, saj so se cene na drobno v aprilu 1981 povečale v primerjavi z lanskim aprilom za 69,8 %, oziroma zmanjšale kupno moč za 40–50 %.

V nastali situaciji se je trgovina znašla v nezavidljivem položaju. Poleg upadanja kupcev zaradi zmanjšanja kupne moči je preskrbljenost trgovine izrazito slaba. Forsiranje izvoza za vsako ceno, pomanjkanje

posluje z izgubo, temveč da je še vedno ena najuspešnejših temeljnih organizacij, če primerjamo dohodek ali čisti dohodek na zaposlenega. Vse večje trgovske organizacije pa zaradi večje režije in manjšega prometa na zaposlenega le s težavo pokrivajo stroške poslovanja ali pa so celo v izgubi. Vsakodnevne podražitve povečujejo stanje sicer količinsko nizkih zalog, to pa zahteva dodatna sredstva, ki so občajno nekajkrat dražja kot je ustvarjeni dohodek.

Že od začetka letošnjega leta se predvideva odmrznitev marž, vendar se zaradi presežene stopnje povečanja cen na drobno odločitev odlaga iz meseca v mesec. Zato večina trgovskih organizacij pritiska na proizvajalce z zahtevami za super-rabate, ki bi bili delno nadomestilo za zmanjšani dohodek.

V tem trenutku ni nobenih izgledov za izboljšanje situacije ne na področju marž ne na področju gradnje. Nasprotno, vse to, kar se dogaja sedaj, je samo za-

Izkopavanje humusa
in izravnavo terena

Težave pri gradnji

V Glasilu smo že pisali o pripravi in začetku gradnje mehaniziranega skladišča oblovine na Rečici. Ta poteka po programu, vendar ne v dogovorjenih rokih zaradi določenih težav pri gradnji.

Teren je močvirnat, neugodne so višinske razlike, velike so količine odkopa in odvoza humusa, gradnjo pa je oviralo tudi deževje.

Cestno podjetje Kranj, ki gradi prvo fazo izgradnje obeh platojev za neolupljeno in olupljeno oblovinu pa ima še druge težave. Zaradi mokrega, ilovnatga terena je ogrožen nasip zavoja železniške proge, ki se poseda in bodo potrebni dodatni ukrepi za mirovanje nasipa. Roki za izdelavo platojev pred asfaltiranjem bodo zato podaljšani.

Ovire pri gradnji povzročajo prečkanje raznih kanalov, cevi. Ribiči zahtevajo zadostne količine čiste vode tudi v bodoče. V zvezi s tem bo treba začasno napeljati poseben cevovod, v končni fazi pa vgraditi čistilne naprave.

Na seji strokovne skupine investitorja je bila določena lokacija in zgradba za pisarniške prostore, prostore za delavce in priročno delavnico. Ta zgradba naj bi stala ob spodnjem železniškem podvozu. Prav tako bodo do konca junija izdelani vsi načrti za linijo, temelje in električno napeljavo.

Oprema za lupljenje še ni zagotovljena. Transporterji bodo izdelani doma, kate-

rih delo pa bo otežkočeno zaradi primanjkovanja določenih železnih profilov.

Strokovna komisija prizadevno sodeluje z dobaviteljem mehanizacije, ki bo uvožena. Dogovoriti se bo treba, da bi bilo čimveč delov naprave domače proizvodnje.

Za nemoteno delo žagalnice bo ob prehodu iz starega načina dela na nov način čimprej treba nabaviti čelni viličar za grobo sortacijo hlodovine in prenos hlodovine do bazena.

Tand

Iz vsebine:

- Skandinavski sejem pohištva
- Akcija NNNP 1980/81
- Iz življenja KS
- Kam na dopust?

Poročilo o referendumu

Dne 26. 5. 1981 smo imeli v vseh temeljnih organizacijah referendum, na katerem smo odločali o sprejemu sprememb in dopolnitev

1. SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA O ZDRUŽITVI V SOZD GLG BLED
2. STATUTA GLG BLED
3. PRAVILNIKA O DELOVNIH RAZMERJIH V TEMELJNI ORGANIZACIJI

Po posameznih temeljnih organizacijah so bili rezultati glasovanja sledeči:

(tabela 1, 2, 3)

Iz vsega navedenega lahko ugotovimo, da nobena od predlaganih sprememb in dopolnitev ni bila sprejeta.

Spremembe samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD GLG Bled so bile sprejete v vseh temeljnih organizacijah in v DSSS, razen v TO Podnart, kjer je od 76 delavcev vpisanih v volilni imenik, glasovalo za sprejetje le 38 delavcev, torej točno 50 %, kar pomeni, da bodo v TO Podnart morali referendum za sprejem sprememb in dopolnitev omenjenega sporazuma ponoviti. Šele če bo na ponovnem referendumu dosežena potrebna večina glasov v TO Podnart, bodo spremembe in dopolnitve samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD GLG Bled sprejete za celo delovno organizacijo.

Samoupravni sporazum o združitvi v SOZD GLG Bled je namreč sprejet za delovno organizacijo šele takrat, ko ga v vsaki od temeljnih organizacij v sestavi delovne organizacije sprejme večina vseh zaposlenih delavcev v TO.

Enako velja tudi za sprejem sprememb in dopolnitev statuta GLG Bled, le s to razliko, da bo referendum potrebno ponoviti v vseh temeljnih organizacijah in v DSSS, razen v TO trgovina, kjer je bil že sprejet z zadostno večino glasov.

Zakon o referendumu in drugih oblikah osebnega izjavljanja določa, da DS TO ne more sprejeti nobenega sklepa, ki bi bil v nasprotju z izidom referenduma in tudi ne ponoviti referenduma o istem predlogu šest mesecev po izvedbi referenduma, če gre za statusna vprašanja oz. tri mesece po izvedbi referenduma, če gre za druga vprašanja.

Glede na to, da v nobenem od navedenih primerov ni šlo za statusna vprašanja, se referendum lahko razpiše že po poteku treh mesecev.

1. SAMOUPRAVNI SPORAZUM

TOZD	vol. upr.	glasovana udel.	%	GLASOVALO					
				za	%	proti	%	nevelj.	%
TOMAŽ GODEC	489	386	79	257	53	59	12	70	14
REČICA	321	270	84	178	55	75	23	17	6
PODNART	76	68	89	38	50	13	17	17	22
MOJSTRANA	61	50	82	37	61	13	21	—	—
TRGOVINA	24	21	87	21	87	—	—	—	—
DSSS	88	77	87	51	59	20	22	6	7
ZA DO	1059	874	83	581	55	180	17	110	11

2. STATUT

TOZD	vol. upr.	glasovana udel.	%	GLASOVALO					
				za	%	proti	%	nevelj.	%
TOMAŽ GODEC	489	386	79	201	41	92	19	93	19
REČICA	321	270	84	143	45	72	22	55	17
PODNART	76	68	89	31	41	18	24	19	24
MOJSTRANA	61	50	82	30	49	18	30	2	3
TRGOVINA	24	21	87	21	87	—	—	—	—
DSSS	88	77	87	44	50	19	21	14	16
ZA DO	1059	874	83	470	44	219	21	183	18

3. PRAVILNIK O DELOVNIH RAZMERJIH

TOZD	vol. upr.	glasovana udel.	%	GLASOVALO					
				za	%	proti	%	nevelj.	%
TOMAŽ GODEC	489	386	79	238	49	127	26	21	4
REČICA	321	270	84	147	46	111	34	12	4
PODNART	76	68	89	33	43	25	33	10	13
MOJSTRANA	61	50	82	28	46	20	33	2	3
TRGOVINA	24	21	87	21	87	—	—	—	—
DSSS	88	77	87	56	64	20	23	1	—

Izid volitev

Dne 26. 5. 1981 smo v vseh temeljnih organizacijah DO izvedli tudi volitve v delavski svet SOZD GLG Bled in odbor samoupravne delavske kontrole SOZD GLG Bled.

Izvoljeni so bili:

v delavski svet SOZD GLG Bled:

- Jure RAVNIK, TO Podnart,
- Adolf ROZMAN, TO Tomaž Godec,
- Pavel ZUPAN, TO Rečica.

v odbor samoupravne delavske kontrole SOZD GLG Bled:

- Zdravko ZALOKAR, TO Tomaž Godec.

Sestava okvirjev za vhodna vrata (TO Mojstrana)

Kadrovske štipendije

Samoupravni sporazum o štipendiranju je bil sprejet v vseh občinah in velja za celo SR Slovenijo.

S tem samoupravnim sporazumom se udeleženci sporazumevajo o pravicah, obveznostih in odgovornostih pri oblikovanju in izvajanju štipendijske politike v občini, o enotnih merilih in kriterijih pri podeljevanju in določanju višine štipendij, o uveljavljanju solidarnosti med organizacijami združenega dela in drugimi samoupravnimi organizacijami ter občinami v SR Sloveniji.

Pri določanju štipendijske politike in podeljevanju kadrovskih štipendij bomo zagotovili, da bodo vse štipendije temeljile na kadrovskih potrebah, da pa bo upoštevan tudi socialni vidik štipendistov.

b) za študente:

s poprečno oceno 6,0–6,5 oziroma 2,0–2,4	600 točk
s poprečno oceno 6,6–7,2 oziroma 2,5–2,9	650 točk
s poprečno oceno 7,3–7,9 oziroma 3,0–3,4	720 točk
s poprečno oceno 8,0–8,6 oziroma 3,5–3,9	800 točk
s poprečno oceno 8,7–9,3 oziroma 4,0–4,4	900 točk
s poprečno oceno 9,4–10 oziroma 4,5–5,0	1080 točk

Pri poklicih, ki so določeni kot deficitarni, se štipendije lahko povečajo do 200 točk. Število točk je odvisno od učnega uspeha v preteklem šolskem letu razen pri učencih in študentih v prvem letniku, za katere znaša število točk za štipendijo pri učencih 480 točk in študentih 650 točk. Vrednost točke v tem letu znaša 3,86 dinarjev.

Pri podeljevanju štipendij se poleg učne sposobnosti upošteva socialno-ekonomski položaj tako, da lahko zaprosijo za kadrovske štipendije udeleženci v usmerjenem izobraževanju, katerih dohodek na družinskega člana v družini ne presega 85 odstotkov poprečnega mesečnega osebnega dohodka na zaposlenega v SR Sloveniji, ugotovljenega za preteklo leto. V tem letu znaša $0,85 \times 8.767 \text{ din} = 7.452 \text{ din}$.

Kadrovska štipendija se lahko podeli mimo navedene omejitve, če se na razpis prijavi premalo ustreznih kandidatov.

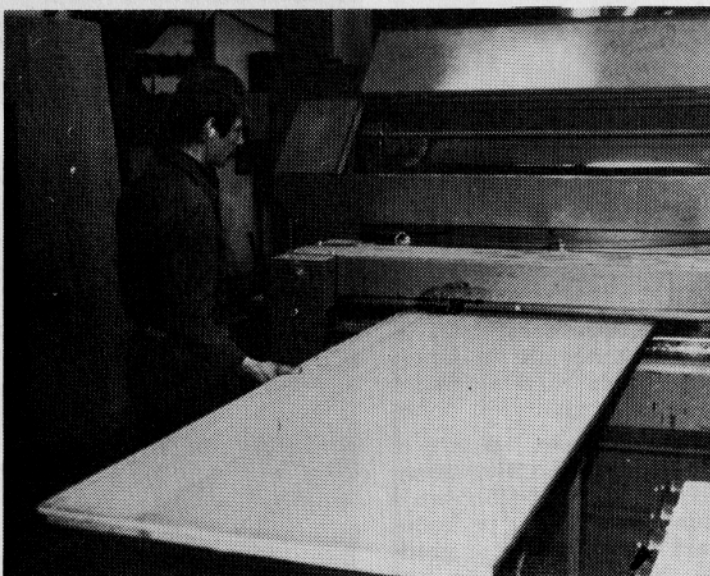
Višina kadrovske štipendije je odvisna od učnega uspeha:

a) za učence:	točk
z zadostnim uspehom	400
z dobrim uspehom	480
s prav dobrim uspehom	590
z odličnim uspehom	720

Štipendije veljajo za vse učence ne glede na smer oziroma stopnjo zahtevnosti programa, ker po zakonu o usmerjenem izobraževanju ni več vajencev.

Tako bomo z vsemi učenci sklenili štipendijsko pogodbo.

Blažević

Površinsko brušenje vratnih kril (TO Rečica)

Plitvice '81

V dneh 22. in 23. aprila letos je proizvajalec premazov CHROMOS – OOUR BOJE I LAKOVI v sodelovanju z nemškim proizvajalcem DE-SOWAG-BAYER – zaščita lesa, organiziral posvetovanje s poudarkom na zaščiti in sicer: »Zaščita lesenih površin in notranja in zunanja zaščita v gradbeništvu«.

Seminarju je prisostvovalo 150 udeležencev iz vse Jugoslavije. Poleg kemikov so bili prisotni tudi arhitekti, kiparji; ljudje, ki se poklicno ukvarjajo z zaščito lesa ter sanacijo fasad in spomenikov.

Seminar so organizirali v nacionalnem parku Plitvice, ki je znamenit po svojih 16 jezerih ter zelo bogato in pestro floro ter favno. Leži na območju Liške planote na nadmorski višini 514–639 m. Jezera merijo okrog 2 km², celotni nadmorski park pa 14.551 ha. Med sabo so jezera povezana s številnimi slapovi, najvišji med njimi je visok kar 70 m. Največji jezeri in tudi najgloblji sta Kozjak (meri 0,792 km², globoko 49,5 m) in Prošćansko jezero (meri 0,633 km², globoko pa 40 m).

Seminar je obsegal naslednja predavanja:

1. dan:

— Gradbeni in kemijski prijemci za preventivno zaščito lesa – sredstva za zaščito in njihova uporaba (Jürgen Carl, arhitekt).

— Kemijska zaščita lesenih in jeklenih gradbenih elementov pred gorenjem (Dr. Lutz Schrader).

— Izdelki za zaščito in površinsko obdelavo lesa v interierih (Berislav Križanič).

— Preizkušanje vplivov različnih klimatskih področij na lazure in lak lazure (Nada Andrassy).

Vsa štiri predavanja so bila opremljena s številnimi diapozitivi. Po predavanjih se je razvila živahna in zelo zanimiva razprava.

Za skupino »konzervatorjev« so bila pripravljena še 3 predavanja, in sicer:

— Zaščita starih stavb pred kapilarno vlago s silikoni (Zdravko Ortner).

— Zaščitnookrasni premazi na osnovi silikonov (Ivanka Modrič) ter

— Zaščita lesenih spomenikov pred insekti in gljivami ter sredstva za uničevanje, saniranje in njihova uporaba (Herbert Siegmund). Pri tem predavanju so prikazali zanimiv film o razvoju lesnih škodljivcev.

2. dan:

Poudarek je bil predvsem na zaščiti zidov

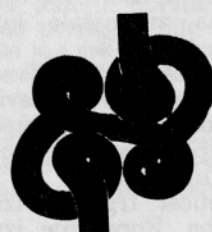
— Debeloslojni zaščitni premazi v gradbeništvu (Eugenija Vogrigh).

— Uporaba silikonov v gradbeništvu (Zdravko Ortner).

— Specialne zaščite notranjih zidov (Ivanka Modrič).

Po zaključenih predavanjih se je tudi drugi dan razvila zelo zanimiva diskusija.

Marija Urankar

Odbor za splošne zadeve, družbeni standard in obveščanje (21. 5. 1981)

1. V 15-dnevno javno obravnavo je dal samoupravni sporazum o inventivni dejavnosti v DO LIP Bled.

2. Določil je najemnino počitniškega doma v Seči za šolo v naravi, ki znaša 1.500 din na dan.

3. Določil je mesečni OD osebju v počitniškem domu za letošnjo sezono.

Odbor za organizacijo, kadre in stanovanja (22. 5. 1981)

1. Sprejel je organizacijski predpis o inventivni dejavnosti, ki pa bo veljal od dneva sprejetja samoupravnega sporazuma o inovacijah.

2. Obravnaval je pripombe iz javne obravnave na prednostni listi prosilcev za stanovanja in stanovanjsko posojilo in predlagal DS DO, da ju sprejme z naslednjima pripombama:

— za Darka Freliha se ponovo opravi točkovanje glede na spremembo razmer v družini;

— Ludviku Mencingerju se odobri posojilo v višini 50 % kvote, posojilo pa sme črpati šele po poravnavi obveznosti pri Samoupravni stanovanjski skupnosti Radovljica.

3. DS DO je predlagal, naj bi dodelili Antonu Kondi, novosprejetemu delavcu v TO Rečica posojilo v višini 60.000 din, ki bi ga vrnil DO Kovinar, v kateri je bil zaposlen.

DS TO Tomaž Godec Boh. Bistrica (12. 5. 1981)

1. Potrdil je periodični obračun od I—III z ugotovitvijo, da je delitev celotnega dohodka in odhodka v skladu s samoupravnimi akti in zakonskimi določili.

2. Pripombe z zborov SDS je posredoval pristojnim samoupravnim organom oz. pristojnim službam v DO. Le-te naj dajo povratno informacijo SDS.

3. Sprejel je ugotovitveni sklep:

— da je bil na zborih sprejet periodični obračun od I—III,

— da je bil potrjen cenik,

— da so bile potrjene spremembe delovnih nalog v katalogu del in nalog,

4. Cena za iso-span slabše kvalitete 300 in 240 se formira: 60 % od normalne cene za N 300.

5. Cena za gradbene plošče slabše kvalitete (servis) pa se formira: 60 % od povprečne cene normalnih plošč za domači trg, debeline 24 mm.

6. V 15-dnevno javno obravnavo je dal spremembe in dopolnitve pravilnika o delovnih razmerjih.

7. Razpisal je referendum za sprejem sprememb pravilnika o delovnih razmerjih.

8. Sprejel je samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev pri proizvodnji in uporabi stiropor embalaže.

10. V poslovni odbor je imenoval Janeza Žitnika in Janeza Petermana.

11. Za podpisnika sporazuma je imenoval Janeza Petermana.

12. Sprejel je samoupravni sporazum o temeljih plana Območne vodne skupnosti Gorenjske za obdobje 1981—1985; za podpisnika je imenoval Joža Lipnika.

13. Povprečna dosežena prodajna cena žaganega lesa iglavcev pri udeleženkah sporazuma v I. kvartalu je bila 5.590,00 din/kub. m, poračunska cena hlodovine iglavcev povprečne kvalitete za I. kvartal 1981 pa 2.600,00 din/kub. m.

Združevanje za ceste preko območnega SIS v višini 3,3 % od akontacijske cene I. kvartala 2.300,00 din ni vključeno v poračunski ceni in se znesek združevanja v višini 75,90 din/kub. m poračuna dodatno.

14. Akontacijska cena hlodovine iglavcev povprečne kvalitete in v strukturi kot je upoštevana v veljavnem republiškem ceniku je za II. kvartal 2.600 din/kub. m in se v okviru te cene in po cenah iz veljavnega cenika fakturirajo dobave v II. kvartalu.

15. Porračunske cene lesnim ostankom, dobavljenih v I. kvartalu so:

— žamanje iglavcev brez lubja 894,00 din/prm,

— sekanci iglavcev brez lubja 804,60 din/prm,

— ostankom v lubju se cena zniža za 50 % oziroma se za dobave v lubju dogovorita dobavitelj in prevzemalec in se na osnovi ugotovljenega deleža ugotovi povprečna cena.

16. Akontacijske cene za II. kvartal so enake poračunskim cenam v I. kvartalu. Porračun za I. kvartal je dokončen.

17. Sprejel je samoupravni sporazum pri izgradnji javne medkrajevne telefonske govorilnice; za podpisnika je imenoval Jakoba Repeta.

18. Sprejel je investicijski program za rekonstrukcijo proizvodnje vhodnih in garažnih vrat v TO Mojstrana.

19. Sprejel je samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev na dohodkovni osnovi za sanacijo in rekonstrukcijo proizvodnje vhodnih in garažnih vrat v TO Mojstrana.

20. Razrešil je dosedanje komisijo za VZD. Razrešil je Joža Repinca, člana komisije za VZD in predlagal v komisijo Janeza Medja.

21. Razrešil je delavno komisijo za izdelavo kataloga del in nalog v TO v sestavi: Edo Krapež, Franc Bijol, Jože Odar, Jakob Arh, Ivan Hožič, Alojz Oblak, Anton Murovec, Miha Mavrič, Janez Soklič, Janez Kovačič, Ljuba Iskra, Jože Medja, Branko Zupan, Sonja Pretnar, Srečko Rejc, Janez Korošec in Anton Dobravec.

22. Poročilo o doseganju norm v letu 1980 se razobesi po oglasnih deskah in prejmejo ga še člani DS TO.

23. Potrdil je začasne delovne norme za pohištvo in plošče.

24. V komite za SLO in DS je imenoval:

— sekretar OO ZK Janko Kavčič

— vodja TOZD Jaka Repe

— predsednik OOZS Franc Bijol

— predsednik DS Pavel Malej

— predsednik ZSMS Danijel Sodja

— načelnik CZ Janez Žitnik

— štarešina štaba TO Jože Pintar

— načelnik NZ Franc Mencinger.

25. Sprejel je sklep o nabavi računskega stroja na trak in ekran in avtomata za napitke.

26. Pogojno je odobril nabavo 3,5 tonskega viličarja.

27. Pritožbe na ocenitev del in nalog je odstopil v nadaljnje reševanju komisiji za VZD.

28. Na osnovi pritožbe Mirka Zalokarja je imenoval komisijo v sestavi Jakoba Repeta, Janeza Stareta in predsednika sindikata, ki naj ugotovi, kako je z opravljanjem del in nalog vodje brusilnice.

29. Na osnovi pritožbe Joža Arha, Franc Mencinger ugotovi, kakšna je izobrazba mojstrov v ploščah in poročilo pripravi do naslednje seje DS.

30. Gasilskemu društvu Nomenj je odobril brezplačen razrez hlodov.

31. Streški družini Boh. Bistrica je odobril večjo omaro za shranjevanje orožja.

32. Fotoklubu Bohinj je odobril 5.000,00 din iz reklamnih sredstev. TO bo prevzela pokroviteljstvo razstave »Boh. Bistrica v preteklosti«.

33. Jožu Žvanu je odobril za odškodnino, ki jo naredi kanalizacija, ki je speljana nad njegovim travnikom in mu v času močnih naličev poplavlja travnik ter odnaša gruč in ostale odpadke, 80 kv. m stare pločevinaste strehe.

34. Zdravku Kitiču je odobril 7 dni izrednega plačanega dopusta za zaključek 3. letnika strojne tehniške šole.

35. Telesno-vzgojnemu društvu Bohinj, Nogometnemu klubu je za srečlov na veselici odobril 1 prm žamanja in eno nočno omarico.

36. Vrtcu v Boh. Bistrici je odobril ogled obrata pohištvo v mesecu maju in dodelil odpadni material (razne krogle in druge lesene odpadke).

37. Janezu Urbancu je dal soglasje za malo obrt — sestavljanje kovinskih in plastičnih predmetov.

38. V 8-dnevno javno obravnavo je dal novo sistemizacijo v kovinskem obratu.

39. Sprejel je operativni plan za kovinski obrat. Prav tako je sprejel operativni plan za mehansko predelavo lesa.

DS TO Rečica (6. maja 1981)

1. Obravnaval je poročilo o rezultatih gospodarjenja v prvem tromesečju leta 1981 ter ugotovil, da so rezultati zadovoljivi ter da je delitev celotnega prihodka v skladu z zakonskimi predpisi, našimi internimi samoupravnimi akti ter s sprejetim planom za leto 1981.

2. Potrdil je rebalans plana stroškov za leto 1981 kot je bil predložen v obravnavo.

3. V 15-dnevno javno obravnavo je posredoval opise novostemiziranih delovnih nalog in sicer:

— tehnolog III v oddelku priprave proizvodnje,

— klasifikacija napak in popraviljanje furniranih elementov v oddelku krila,

— odlaganje SM elementov pri brizganju v oddelku lakirnica.

4. V komisijo za VZD pri DO LIP Bled je ponovno imenoval Alojza Luskovca.

5. Dal je soglasje k investicijskemu programu za sanacijo in rekonstrukcijo proizvodnje vhodnih in garažnih vrat v TO Mojstrana.

6. Sprejel je samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev na dohodkovni osnovi za sanacijo in rekonstrukcijo proizvodnje vhodnih in garažnih vrat v TO Mojstrana v besedilu, kot je bil predložen v obravnavo.

7. Z veljavnostjo od 11. 5. 1981 je potrdil tehnični normativ za podboj B-6.

8. Z veljavnostjo od 1. 3. 1981 dalje je potrdil izkustveni normativ za SM-6 podboj.

Na izkustvene normative za SM-6 se potrdi dodatek 5 % za prve tri mesece t.j. od 1. 3. do 31. 5. 1981.

9. Potrdil je srednjeročni plan razvoja LO in DSZ v TO Rečica za obdobje 1981—1985 v predlagani obliki.

10. Potrdil je nabavo naslednjih osnovnih sredstev:

— el. motor Žičnica za pogon rezkarja,

— el. kalkulator Olympia tip CPD 3211,

— komplet ekonom oprema za arhiviranje,

— ogrevanje oddelka lesnih oblog in instalacije komprimiranega zraka,

— 3 kom pištole za zabijanje sponk Bea tip 140/38,

— komorne sušilnice Žičnica tip 3 SC-21, kapacitete 25 kub. m,

— dajalnik alarmnih signalov,

— hladilne skrinje za oddelek B-4,

— odkup zemljišča ca. 3000 kv. m vzhodno od novega skladišča hlodovine.

11. Sprejel je samoupravni sporazum o temeljih plana območne vodne skupnosti Gorenjske za obdobje 1981—1985 in za podpisnika pooblastil Jožeta Lipnika.

12. V 15-dnevno javno obravnavo je posredoval spremembe oz. dopolnitve 165. in 166. člena pravilnika o delovnih razmerjih TO Rečica.

13. Razpisal je referendum za sprejem sprememb oz. dopolnitev 165. in 166. člena pravilnika o delovnih razmerjih TO Rečica.

14. Za delegata v DS SOZD je predlagal Pavla Zupana.

15. Obravnaval je zahtevo za varstvo pravic kuharic ter sprejel sklep, da se zahteva odstopi komisiji za VZD pri DO LIP Bled, ki naj ponovno preveri, ali je razmerje ur

pravilno kot tudi ocena glede na zahtevnost KV del in nalog.

16. Obravnaval je prošnjo Cundrič Marije za izredno plačan dopust ter sprejel sklep, da je reševanje takih prošenj v pristojnosti odbora za organizacijo, kadre in stanovanja pri DO LIP Bled, ki je njeno prošnjo že obravnaval in ji tudi posredoval odgovor.

17. Obravnaval je predlog poračunske cene hlodovine in žaganega lesa za Jelovico in ceno lesnih ostankov, ki ga je posredoval poslovni odbor iz SS o ureditvi osnov in meril za uvajanje dohodkovnih odnosov v SOZD GLG ter potrdil predlagane poračunske cene za I. kvartal, ki so dokončne kot tudi akontacijske za II. kvartal.

Sklepi

samoupravnih organov

Kako hranimo poslovno dokumentacijo?

(zapiski iz seminarja)

Tov. Ana Zaletelj nam je govorila o rokih hrambe gradiva za operativne potrebe. Gradivo, ki nastaja po različnih oddelkih in sektorjih, po temeljnih organizacijah združenega dela, je potrebno določiti roke hranjenja. Le-te pa razdelimo v dve skupini:

— roki hranjenja dokumentacije, ki jo delovna organizacija potrebuje za svoje poslovanje,

— drugi roki, ki jih družbenopolitične skupnosti predpisujejo zaradi širših potreb.

Gradivo, ki je v zvezi z delovnim razmerjem, se hrani od treh let naprej, pogosto pa je trajne vrednosti.

Zakon o evidencah na področju dela govori o dolžnostih DO, da mora podatke o delavcu, ko prekine delovno razmerje, hraniti, posebno podatke o njegovem osebnem dohodku. Skupnost zdravstvenega zavarovanja in skupnost za zaposlovanje pa mora hraniti podatke o zaposlenih.

Rok hranjenja gradiva, ki je v zvezi z gradbeništvom, je odvisen od trajanja objekta oziroma od trajanja njegove uporabe. Tehnična dokumentacija se mora hraniti ves čas trajanja s spremembami in dopolnitvami.

Zakon o varstvu pri delu pravi, da mora OZD hraniti dokumentacijo o izpolnjevanju svojih obveznosti do varstva pri delu ves čas, dokler uporablja gradbeni objekt.

Posebej so predpisani roki hranjenja knjigovodske in računovodske dokumentacije. Trajno je treba hraniti zaključne račune, izplačilne liste za osebne dohodke pa so pomembne zaradi ugotavljanja pokojnin.

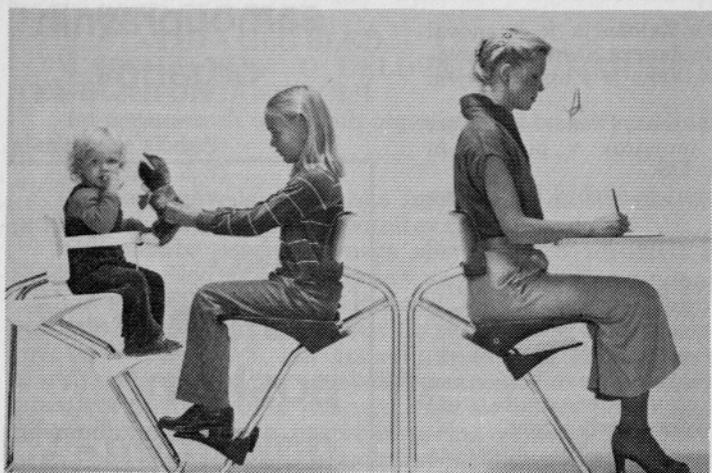
Vsaka panoga na gospodarskem in drugem področju ima svoje roke hranjenja, odvisno od vrste gradiva in pomenov za ožji ali širši družbeni krog. Roke določa zakonodaja, nekateri pa so določljivi na podlagi trajanja — veljavnosti posameznih dokumentov.

Vsak delavec, pri katerem nastaja gradivo, mora natanko opremiti vrsto gradiva ter leto izločitve. Tako bo pomagal arhivarju v delovni organizaciji in mu lajšal delo.

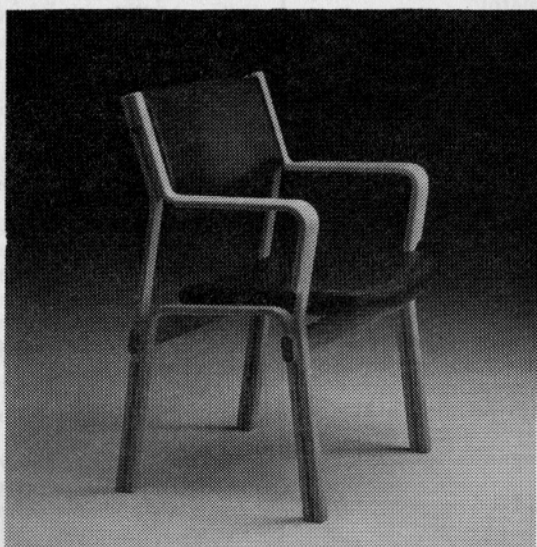
Na seminarju smo si pridobili veliko napotkov za poslovanje v organizaciji združenega dela. Vendar je bilo še posebej poudarjeno, da je še premalo povezav in sodelovanja s strokovnjaki na tem področju med OZD ter Univerzo Edvarda Kardelja (Višja upravna šola) iz Ljubljane. Marsikatero težavo bi lahko rešili v zvezi našega poslovanja in arhivske zgodovine.

Vesna

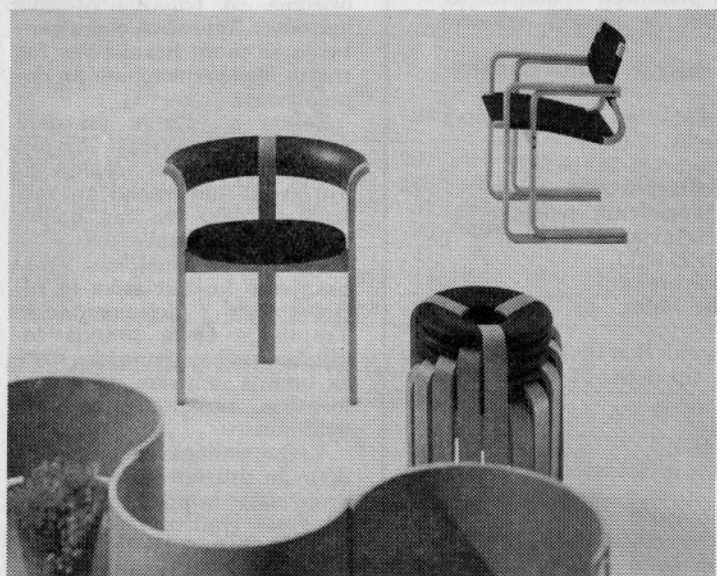
Skandinavski sejem pohištva

Stol norveškega oblikovalca je patentiran. Zanimiva konstrukcijska rešitev iz kromiranega jekla in pokipropilena v različnih barvnih tonih. Premakljivi stol se uporablja za vse starosti, primeren je za otroške vrtce, šole, institucije, kavarne in domove. Sedalo in počivalo za noge se prav tako prilagajata na višino uporabnika. Globina sedala se premakne tako, da je vedno pravi naklon med sedalom in naslonjalom.

Oblikovalec Hans J. Wegner je eden najbolj produktivnih pohištvenih oblikovalcev v Skandinaviji. Že od leta 1937 je razvijal predvsem stole. Ta model stola pa je eden od zadnjih njegovih modelov. Stol je izdelan v kombinaciji jesena in tika. Sedalo in naslonjalo je iz usnja.

Oblikovalca Rud Thygesen in Johnny Sorensen sta prav tako najbolj uspešna v sedanjem času. Slika kaže serijo odličnih modelov: stol z naslonjalom, stol za jedilnice, predelne stene v lamelirani bukovini.

V dneh od 5. do 9. maja 1981 sem si ogledala skandinavski pohištveni sejem. Poleg tega sejma pa sem izkoristila čas še za ogled trgovske hiše IKEA; salona PARNAMENTE (razstavljeni unikati od oblikovanja pohištva, svetil, stekla, keramike, nakita in drugih umetnin).

Skandinavski sejem pohištva zavzema mesto enega največjih izmed evropskih tovrstnih sejmov, saj je pohištvo predstavljeno

na približno 70.000 kv. m. Od tega zavzema največji obseg Danska, sledijo Švedi, Norvežani in Finci. 20.000 kv. m razstavnega prostora pa zavzema stalna razstava pod imenom TRADE MART. Je ena največjih na svetu z najboljšim skandinavskim pohištvm za opremo stanovanj, javnih prostorov in predvsem shodišče trgovcev. To je center oblikovanja pohištva, svetil, tekstila in preprog.

Arhitekti, oblikovalci in kupci, ki obiščejo ta sejem, najdejo tu dovolj inspiracij za idejne rešitve pri oblikovanju razstavnih prostorov kot tudi pri izbiri barv.

Cilj sejma je predstava ter prodaja skandinavskega pohištva v pravem pomenu besede, pa ne samo pohištva, temveč vse, kar je v zvezi z njim, odnosno z vsakdanjim dinamičnim življenjem.

Ena od glavnih novosti letošnjega sejma je nadaljnji razvoj tako imenovanega »kraljevega pohištva«. Stoli so predstavljeni z visokim naslonjalom v kombinaciji z razstavljivimi mizami (v masivni hrastovini in bukovini).

V novih konstrukcijskih rešitvah se pojavijo lamelirani stoli in sedežne garniture, ki so prešturirane v skladu s človeškim telesom in udobni za sedenje. Pri oblažjenju le-teh prevladuje usnje v različnih barvnih odtenkih, platno, špaga in manj dekorativnega blaga.

Skoraj 80 % vsega razstavljenega pohištva je v naravnem tonu smreke, jelke (prešani lamelasti les z naravnimi strukturami – poudarjena kvaliteta lesa) in nekaj tika in bor. Le-ta je površinsko dodatno obe-

ljen z »L« grundom, da ne spremeni tona. Posebnost je bil program pohištva, izdelan iz smrekovega lesa, kjer je bila modrikavost močno poudarjena.

Neobičajen izgled, preproste konstrukcije brez čepov in moznikov, prevladujejo vijaki, katere ne skrivajo – nasprotno, poudarjajo jih. Vse skupaj tvori izredno trdno kompaktno pohištvo, ki je hkrati fleksibilno ter predvsem lahko. Nikjer ni opaziti ostrorobnosti. Vsi robovi so zaobljeni.

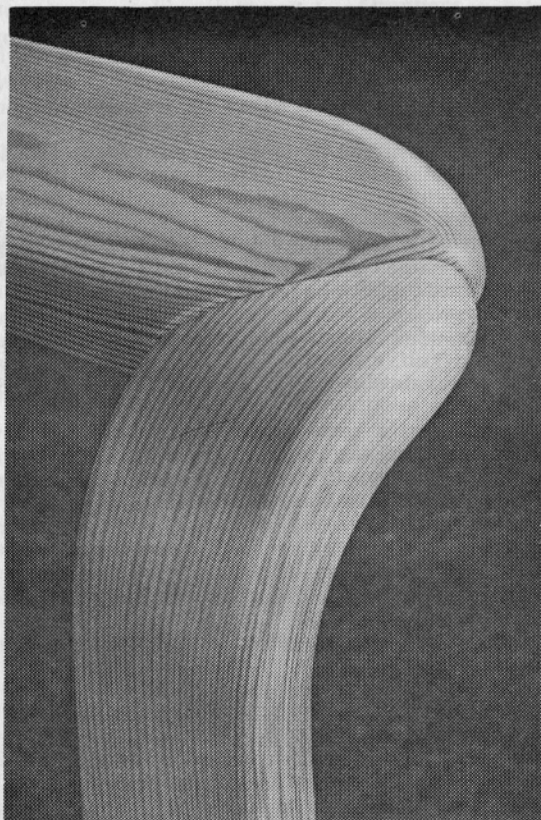
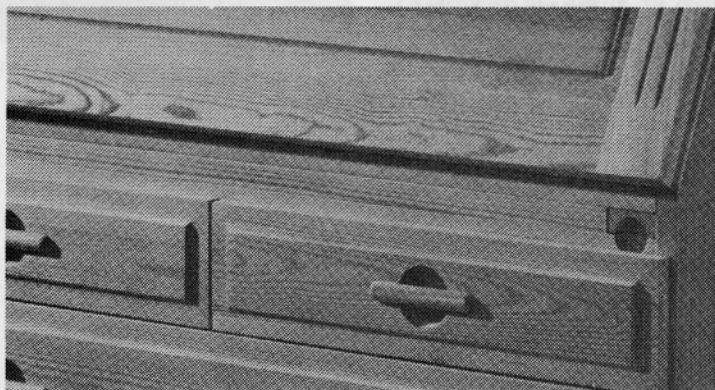
Komponibilnim sistemom je bilo namenjenega samo 5 % prostora. Pri omarastih elementih se pojavijo za zapiro drsna vrata.

Pri Švedih in Fincih je opaziti dosti kovinske konstrukcije, katera se pojavi v kombinaciji z lesom.

Z uporabo lahkih materialov, naravnih svetlih barv, oblikovalsko čistih linij in kvaliteto izdelave pod nazivom »znak kvalitete«, se je skandinavska pohištvena industrija povzpela med vodilne v svetu. Ker imajo skandinavci male tovarne, se le-ti lahko prilagodijo situaciji in točnosti dobave. Vse, kar je bilo vidno na razstavnem prostoru, se v njihovi proiz-

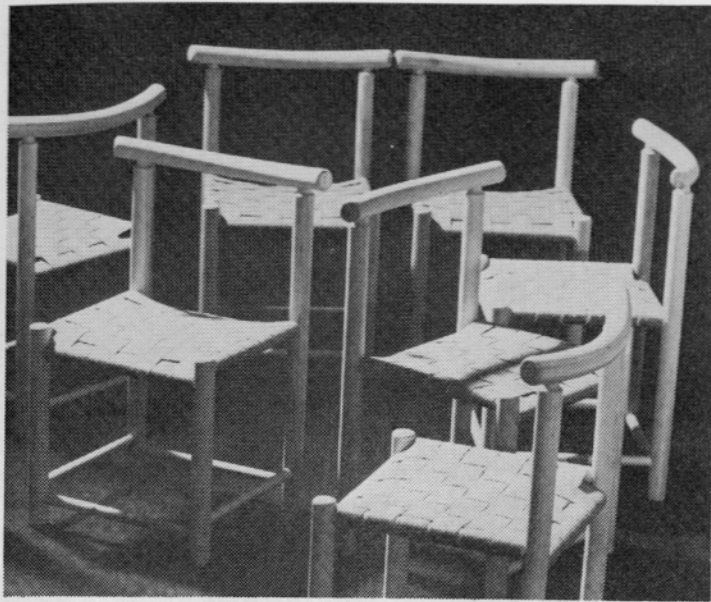

Omarasti elementi, primerni za opremo jedilnic, dnevnih sob in spalnic. Stranice in fronte so izdelane v masivnem boru; dna, stropi in police pa so iz iverne plošče, furnirane z izbranim borom. Posebnost so ročaji, ki služijo za odpiranje, obenem pa tudi za zaklepanje.

Finski oblikovalec Kirsikka Savonen je razvil tri skupine pohištva: garnituro za jedilnico, sedežno garnituro in garnituro za spalnico, v izdelavi upognjene smreke z vidno ravno strukturo brez grč.

Finski oblikovalec stolov Artek zasluži posebno pozornost. Konstrukcija stola je iz upognjenega lesa, lahka. Vezavo z vijaki ne skriva. Posebnost so spoji, ki se tanjšajo na minimum, vendar stol ne izgubi trdnosti.

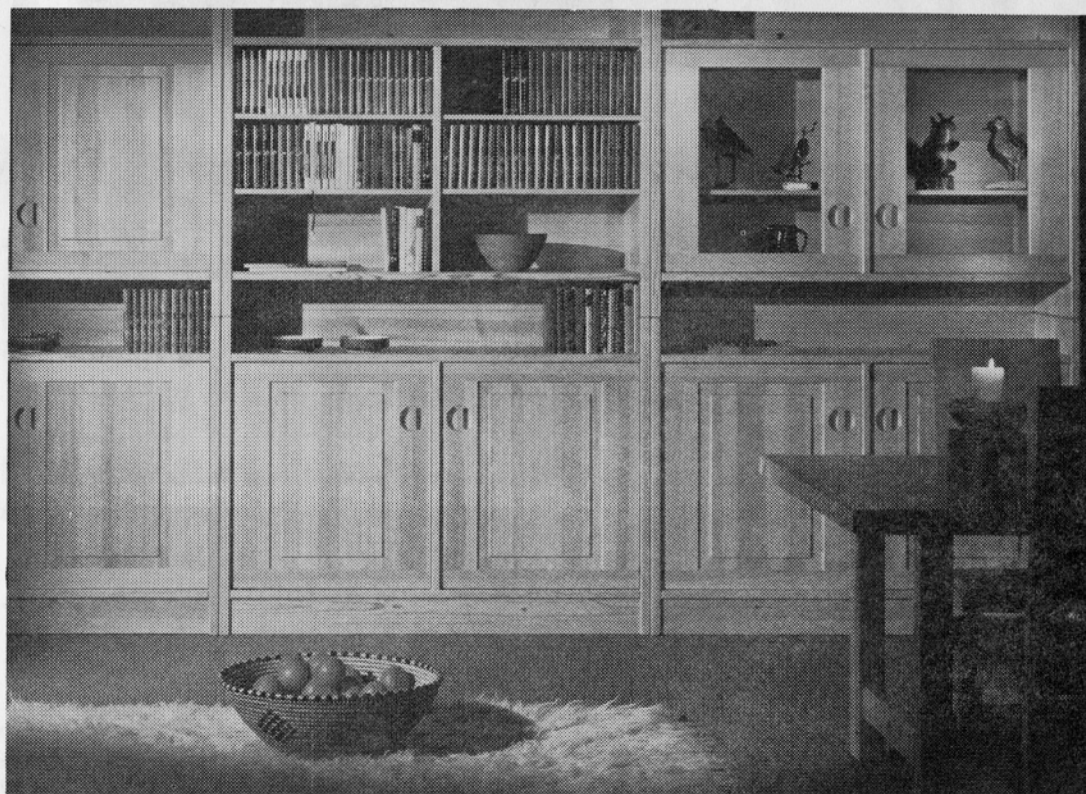
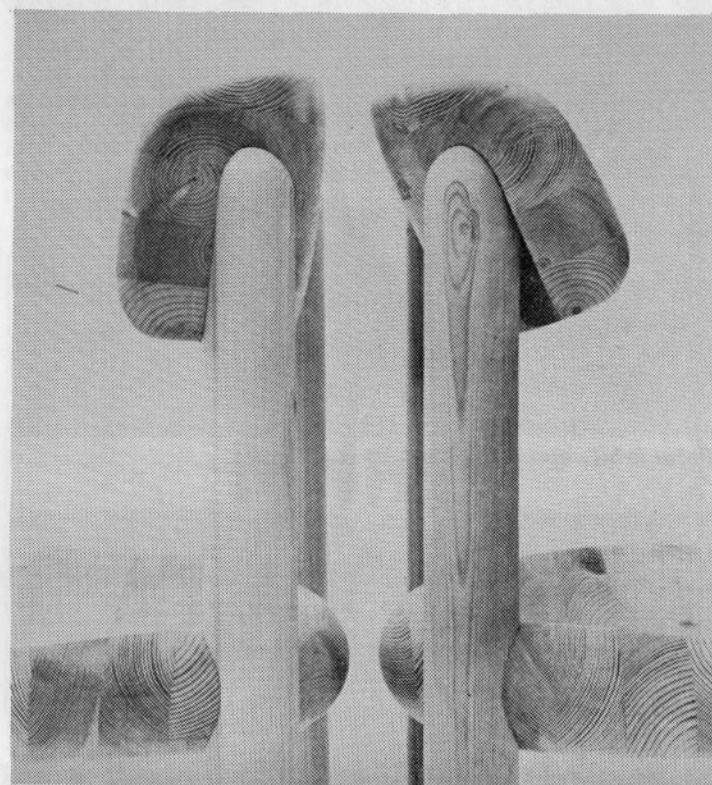
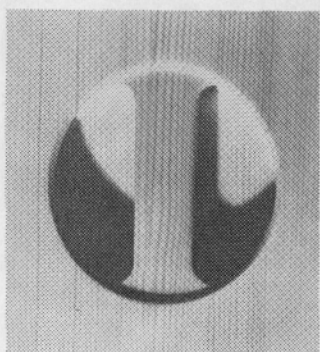
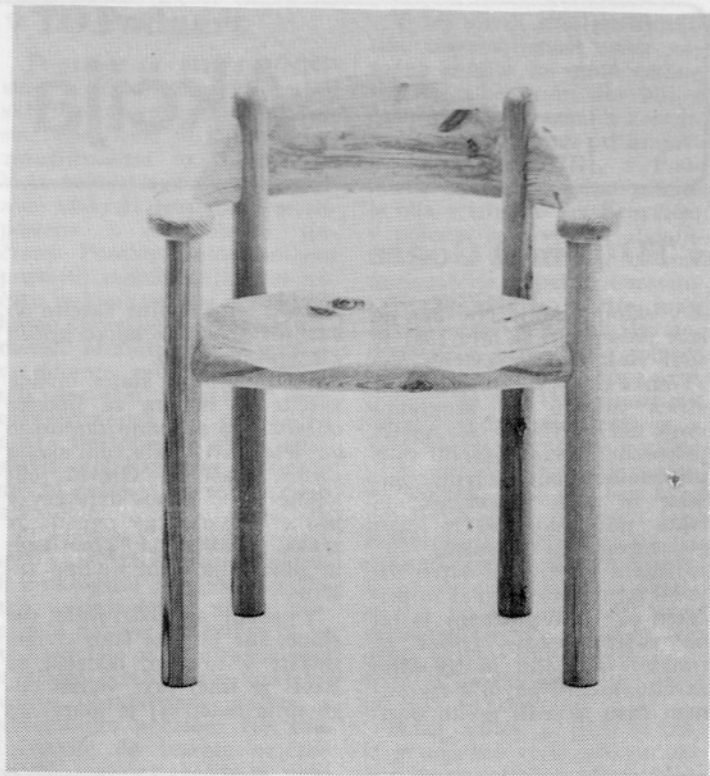
vodnji sprovaja in s tem povečuje možnost prodaje.

Na tem sejmu je tako imenovani servisni center, ki nudi strokovno pomoč, oziroma daje nasvete pri opremljanju stanovanj ter javnih prostorov.

Prvi tovrstni sejem so odprli že leta 1967. in sedaj predstavlja glavni izvozni center za pohištvo, svetila, tekstila, nakit. Svetila so oblikovalsko zasnovana s funkcionalnostjo, elegantnostjo in modernih oblik.

Brez dvoma postaja skandinavsko oblikovanje pojem kvalitete v modernem pohištvu, izraženo na visokem nivoju oblikovanja koristnosti ter strokovnosti.

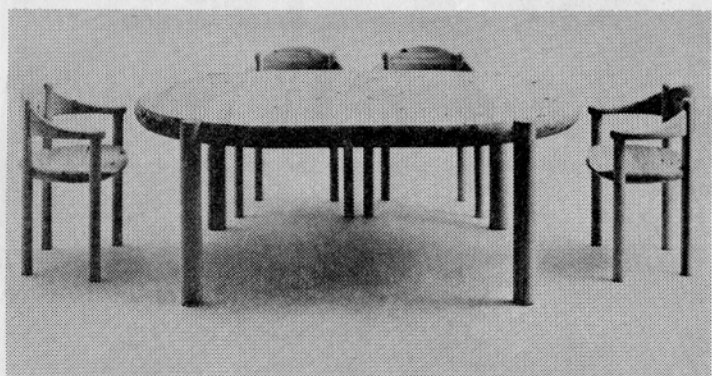
Ana Šifrer

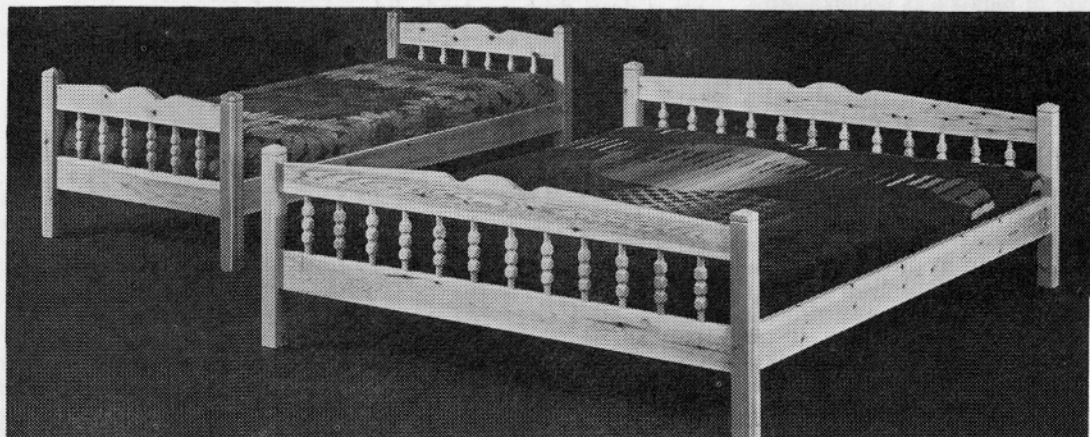
Švedski oblikovalec Göran Malmvall je zasnoval ves program pohištva. Tu je vidna uporabnost lepote, povezane z ročnim delom. Izdelano je iz bora.

Posebnost so oblikovani ročaji za odpiranje. Stoli so z visokimi naslonjali, miza se razteza.

Omarasti elementi dajejo frontalni izgled, zasnovani so v isti liniji, v različnih kombinacijah, po namenu uporabe.

Dansko oblikovanje sedežne garniture za jedilnice. Imajo čiste linije z mehčanimi robovi. Poudarjeni so lepljeni sloji lesa (bor).

Spalnica danskega oblikovalca, izdelana v masivni smrekovini. Omara se zapira z drsnimi vrati.

Rekli so

Skladatelj in dirigent André Previn:

»Kadar sem v nevarnosti, da bi imel samega sebe za preveč važnega, se spomnim pogovora, ki sem ga imel z uslužbenko kabineta voščenih figur madame Tussaud. Ko sem jo vprašal, kaj se zgodi z voščenimi kipi, za katere se javnost več ne zanima, je odgovorila: »Sele prejšnji teden smo pretopili posnetek Alana Ladda. Mislim, da je s tem vse povedano.«

Akcija NNNP 1980/81

v TO Tomaž Godec

V sklopu akcije Nič nas ne sme presenetiti za leto 1981 je tudi štab civilne zaščite TO »Tomaž Godec« Bohinjska Bistrica priredil po programu svojo akcijo NNNP '81. Akcija je vsebovala mobilizacijo vseh pripadnikov enot civilne zaščite in vseh zaposlenih, ki bodo po programu v času vojne zaposleni v tovarni.

Kmalu zjutraj po četrty uri je bil posredovan signal za pričetek akcije. Vpoklican je bil na zborna mesto odbor za ljudsko obrambo in narodno zaščito, kurirji pa so v rekordnem času sklicali preko pozi-

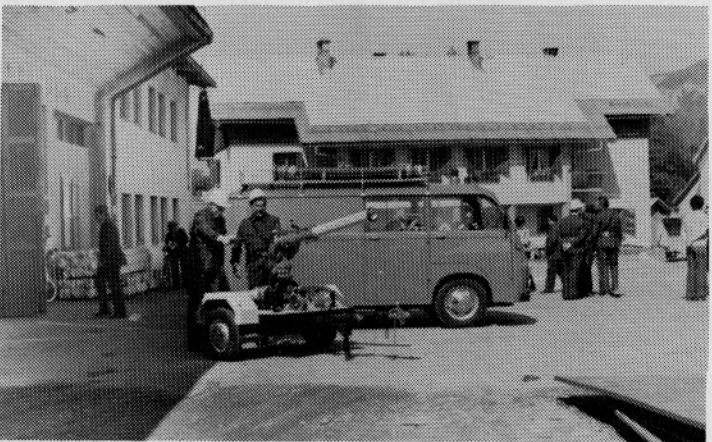
padniki enot civilne zaščite ob 9.00 uri dopoldne lahko pričeli z 2/3 proizvodnjo.

Po programu štaba civilne zaščite in odbora za ljudsko obrambo in narodno zaščito je po deseti uri stekla tudi akcija civilne zaščite. Glavni cilj akcije je bil odnos delavcev v primeru bombnega napada iz zraka, evakuacija zaposlenih in delovanja enot civilne zaščite.

V akciji so sodelovale vse ekipe, kar jih ima štab civilne zaščite v tovarni: oddelek za RKB je imel prvi veliko odgovorno delo, saj je moral po

Požar je bil z aparatom lokaliziran

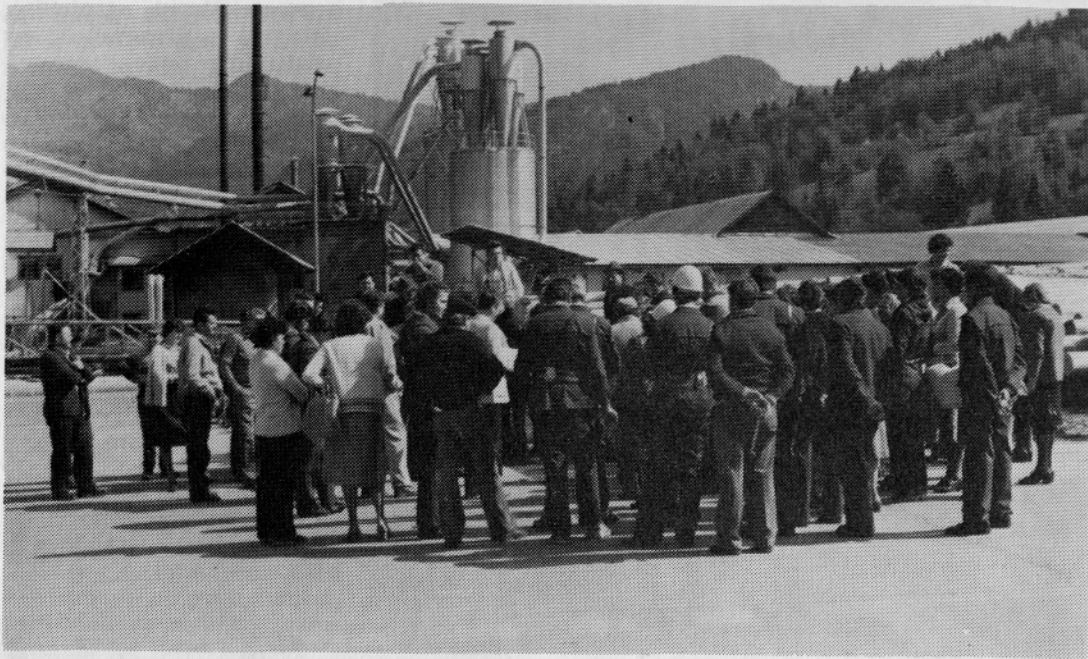
Oddelek požarne varnosti je za gašenje požarov opremljen tudi s topom

Reševanje s pomočjo lestve

vov vse člane štaba in enot civilne zaščite. Udeležba je bila odlična, saj se je v slabi uri zbralo preko 90% vseh poklicanih. V drugem krogu mobilizacije pa so bili preko kurirjev poklicani na delo tudi še delavci, kar je trajalo nekoliko dalj časa, ker je bila akcija sprožena po času, določenem za odhode delavskih avtobusov. Kljub poznem poklicu pa se je v tovarni zbralo toliko delavcev, da so skupaj s pri-

končanem alarmu za zračni napad ugotoviti stanje plinov in žarčenja, da bi drugi pripadniki civilne zaščite lahko nadaljevali z akcijo, evakuirani zaposleni v zaklonišču pa bi se lahko varno vrnili na delo. Enota je ugotovila, da ni nevarnosti, zato je gasilski oddelek pričel z gašenjem požara, ki je nastal ob napadu na skladišče goriv in maziv. Požar je bil kmalu lokaliziran in pogasjen. V akciji so člani požarne

Zbor delovnega kolektiva eno uro po mobilizaciji

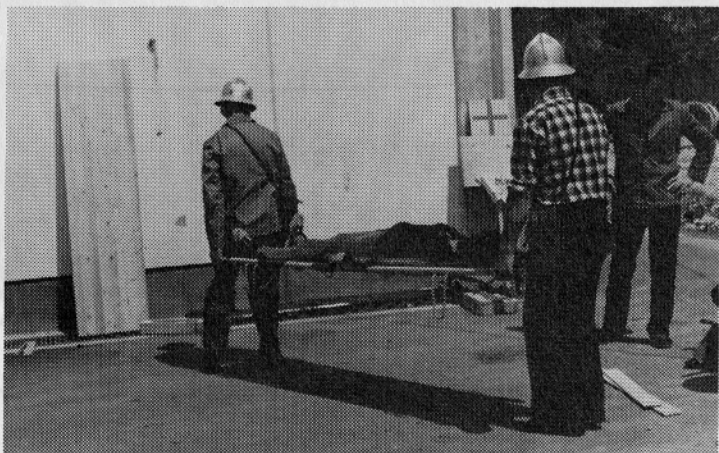
Oddelek RKB v akciji

varnosti najprej najnujnejše požare pogasili z aparati, med tem časom so usposobili iz nepoškodovanega vodovoda gašenje iz hidranta. Hitro pa so dobili tudi vodo z motorno črpalko, nakar je bil požar zaduščen.

V akcijo sta se vključila istočasno še oddelka za tehnično reševanje in prvo medicinsko pomoč ter nudila vso zdravstveno oskrbo ranjencem in jih odpeljali v zdravstveni dom ter od tam naprej v bolnico.

Ko je bilo ugotovljeno, da ni več nevarnosti, so vsi delavci prišli iz zaklonišča, kjer so bili v oskrbi prve pomoči in varnostnih organov narodne zaščite in redarskega oddelka. Po ugotovitvi, da ni možno zaradi napada na tovarno in pomanjkanja elektrike nadaljevati z delom, porušen je bil tudi del tovarne, so vsi zaposleni odšli na svoje domove z nalogo, da naslednji dan redno pridejo na delo. Posamezne enote civilne zaščite in nekaj delavcev pa je ostalo na terenu, da zavarujejo tovarno in odstranijo vse ruševine in pripravijo tovarno za nemoteno delo v naslednjih dneh.

Akcijo je vodil predsednik odbora za ljudsko obrambo in ljudsko zaščito Repe Jakob. Odbor je ugotovil, da so obveščevalci in kurirji opravili

Tehnično-reševalna skupina prenaša ranjence v poljsko bolnišnico

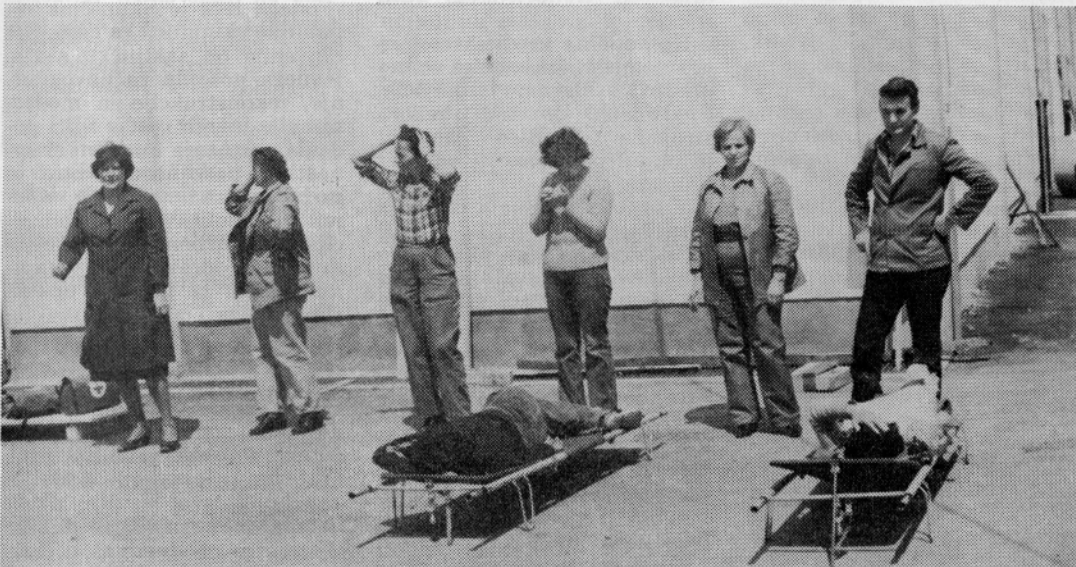
Oskrba ponesrečencev je bila hitra in skrbna

Hujše ponesrečence je bilo potrebno prepeljati v zdravstveni dom

Preventiva po zaključeni akciji – dežurstvo je bilo še vedno potrebno zaradi novega izbruha požara

Prva pomoč po uspeli akciji

v TO Rečica

Akcija NNNP se je začela v TO Rečica ob 5.30 in sicer z izvedbo takojšnje mobilizacije članov ekip CZ, odbora za LO in DS in ostalih. Po mnenju poveljnika štaba je akcija obveščanja dobro uspela, saj so bile do 9. ure zbrane že vse ekipe, manjša nepravilnost se je pojavila le pri obveščanju članov štaba in odbora za LO in DS. Udeležba članov CZ je bila skoraj 100%, pojavili pa so se štirje primeri pokrivanja s CZ v KS.

Ekipe CZ so delale po programu, ki je bil že vnaprej pripravljen: GASILSKI ODDELEK je takoj pričel z gašenjem žarišč požara, ki so nastala zaradi zračnega napada. Člani so se seznanjali z opremo, ki jo ima gasilski oddelek, pregledali so tudi hidrante na območju TO in izvedli so nekaj tekmovalnih vaj.

EKIPA ZA TEHNIČNO REŠEVANJE je odstranila žagan les z žarišč požara, zaradi preusmeritve proizvodnje v obratu vrata pa so predstavili stroj. Člani ekipe so tudi urejali in usposabljali

prostor, ki je namenjen njihovi ekipi. Članice EKIPE PRVE POMOČI so se izobraževale in usposabljale o veščinah, ki jih rabijo na tekmovalstvu, ENOTA RKB pa se je seznanjala z delom, ki ga imajo njeni člani v primeru vojne.

Odbor za LO in DS je po vojnem načrtu organiziral proizvodnjo v obratu žaga. Akcija je dobro uspela, saj je bil obrat po dveh urah v stanju začet s proizvodnjo.

V TO so se napravile tudi inventure o zalogi hrane, hlo-

dovine in žaganega lesa.

Pri pregledu akcije se je pojavilo vprašanje varstva otrok ter delovanje mladinske organizacije. Osnovna organizacija ZSMS si je zadala nalogo, da bo do prihodnje akcije NNNP pripravila program za organiziranje raznih propagandnih akcij za dviganje razpoloženja med sodelavci in ga tudi izvedla. Glede varstva otrok pa bo potrebno pregledati možnosti v danih situacijah. Dogovoriti se v KS Gorje in Bled, da v takih situacijah

svoje delo izredno dobro, da so resnično pripravljeni za prave akcije, zaposleni, ki bodo opravljali delo v tovarni v vojnem času pa so akcijo vzeli z vso resnostjo, saj se je izkazalo, da so v kratkem času pripeli na poziv na delo v takem številu, da bi lahko resnično obratovali s proizvodnjo, obsega 2/3 celotnega programa. Z vso resnostjo so opravili svoje zadolžitve tudi vsi oddelki civilne zaščite s štabom na čelu, ki ga je vodil Žitnik Janez.

Po končani vaji ob 14. uri je zasedal še zadnjič odbor in ugotovil, da je akcija uspela, da pa je kljub temu akcija NNNP pokazala dobro pripravljenost in pa nekaj pomanjkljivosti, predvsem v kadrovskih zadevah, saj so bili nekateri zaradi neusklajenosti s pozivi poklicani tako na zborna mesta v svoje tovarne in pa v krajevne skupnosti. Te pomanjkljivosti bo slej ko prej potrebno odpraviti in usklajati.

Tako odbor kakor tudi štab civilne zaščite pa je imel ves čas vaje stalno povezavo z občinskim štabom in štabom v krajevni skupnosti. To povezovalo je dobro opravila osnovna organizacija sindikata pod vodstvom njihovega predsednika Franca Bijola, kajti akcija se je izvajala pod okriljem sindikata v tovarni, na terenu pa SZDL. V akcijo se je dobro vključila tudi ljudska zaščita pod vodstvom načelnika Franca Mencingerja.

2J

v TO Podnart

Priprave za akcijo NNNP smo v TO Podnart izvajali skladno s svojimi proizvodnimi, tehničnimi in kadrovskimi zmogljivostmi in možnostmi. V ta namen smo v pripravljalnem obdobju seznanili vse zaposlene z obrambnim načrtom. Posebno pozornost smo posvetili mobilizacijskemu načrtu in konkretnimi deli, ki jih bomo opravljali v izrednih razmerah. Mobilizacija je zahtevno dejanje, zato smo na skupnih posvetih preverjali našo organiziranost in pripravljenost. Postopoma smo vzpostavili mobilizacijski sistem, ki naj bi potekal mirno, hitro in učinkovito.

V celotnem obdobju priprav smo naše aktivnosti usklajevali z nalogami KS Podnart. Pri teh usklajevanjih nismo prepuščali ničesar naključju in to skupno delo se je odrazilo tudi v akciji NNNP. Pri usklajevanju obrambnega načrta z obrambnim načrtom KS smo ugotovili, da imamo na področju narodne zaščite in civilne zaščite veliko stičnih točk za našo skupno varnost in nemoteno delo.

Čeprav je bila akcija namišljena, so se delavci hitro odzvali pozivu in s tem pokazali svojo pripravljenost za mnogo težje razmere delovanja.

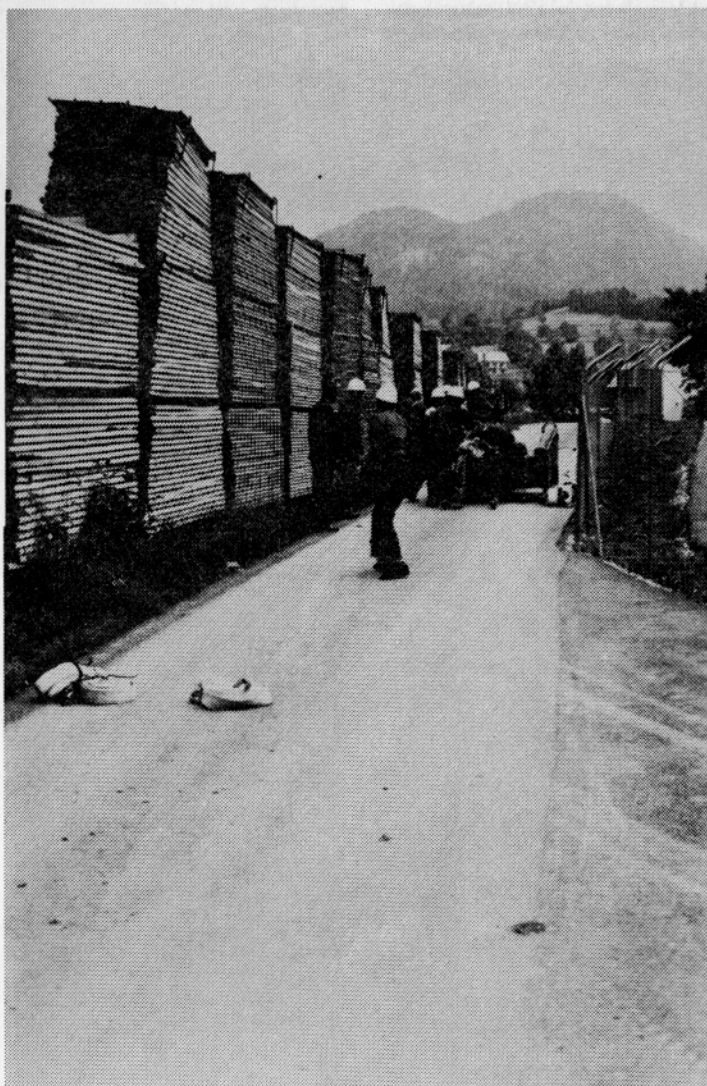
V tej akciji smo preizkusili tudi usposobljenost enote narodne zaščite in enote civilne zaščite. Obe enoti sta bili v času akcije povezani s koordinacijskim odborom pri krajevnih konferenci SZDL v Podnartu. Enota narodne zaščite je bila v izredno kratkem času v polnem sestavu in je svojo nalogo na področju družbene samozaščite uspešno opravila.

Enota civilne zaščite je v zaključnem delu akcije sodelovala z ekipo prve pomoči pri reševanju ljudi. Ekipo prve pomoči je v TO Podnart na novo ustanovljena, zato je v času akcije sodelovala z ekipo prve pomoči v Kemični tovarni Podnart, ki se je v tem času pripravljala za občinsko tekmovanje. Gasilska enota je preverila vse požarnovarnostne naprave in zaposlene seznanila z uporabo gasilnih aparatov in naprav. Gasilski oddelek splošne enote civilne zaščite je izvedel praktično vajo pri gašenju požara.

Poleg odbora za SLO in DS, ki je uspešno vodil celotno akcijo so se sestale tudi družbenopolitične organizacije, ki so v analizi ugotovile, da se je pretežna večina delavcev, ki so razporejeni na delo po mobilizacijskem načrtu, pravočasno javila na zbornih mestih in s tem izkazala svojo zavest in pripadnost.

G. F.

Akcija NNNP 1980/81

Gasilska enota CZ pri polaganju cevi za gašenje požara

JANJA

Iz življenja krajevnih skupnosti

KS Boh. Bistrica – najboljša krajevna skupnost v SFRJ

Kdo od krajanov naše krajevnosti se ne bi rad z zadovoljstvom in ponosom v spominu ozrl v leto 1979, ki je bilo za našo krajevno skupnost eno najbolj uspešnih od njene ustanovitve. Sveži so nam še spomini naših odločitev na referendumu, ko smo s 86 % zglasovali samoprispevek z namenom, da z združenimi močmi postavimo nov kulturni dom, po katerem smo čutili potrebo, da namenimo preurejeno Godčevo hišo muzeju NOB. Z vso vnetostjo in vznesenostjo je ob hitri gradnji doma, adaptaciji Godčeve hiše dobivala tudi vas novo, lepšo podobo, saj smo vedeli, da bomo v prvih majskih dneh sprejeli draga Tita in najvišje predstavnike naše domovine. Naloga pred nami ni bila lahka. Urediti je bilo treba nešteto velikih in drobnih stvari, ki so zahtevale resnično razumevanje in prizadevnost vseh krajanov in združenega dela. Ne smemo prezreti, kako prizadevna je bila naša mladina, koliko udarniških ur so opravili pri izkopu za novo cestno razsvetljavo, koliko pri urejanju okolice novozgrajenega kulturnega doma, ki smo ga poimenovali po bohinjskem revolucionarju Jožetu Azmanu. In koliko udarniških ur so opravile delavke in delavci združenega dela po opravljenem rednem delu pri čiščenju prostorov obeh objektov ter njuni okolici.

In ne samo tu. Povsod je bilo čutiti, kako se vsi pripravljamo na sprejem tov. Tita. Urejali smo hiše, vrtove, popravljali ograje, odstranjvali nepotrebno navlako, sadili cvetje, čistili zelene površine in ceste.

Naša prizadevanja in uspehi niso ostali nezapaženi. V preteklem letu je občinska kon-

ferenca SZDL predlagala, da naša krajevna skupnost za dosežene uspehe dobi tudi priznanje. Seveda pa naj ta predlog prouči za to pristojni drugi – višji organ. V pisni obliki smo pripravili in prikazali našo aktivnost ter poročilo odposlali. V prvih dneh letošnjega maja pa smo prejeli obvestilo, da smo za svojo aktivnost prejeli zvezno priznanje in to je najvišje priznanje, ki ga krajevna skupnost lahko prejme.

Slavna podelitev tega priznanja je bila 13. maja v Pančevu, podelitve pa sta se udeležila predsednik sveta KS Ivan Cerkovnik in Vlasta Vidičeva, sekretarka občinske

ga komiteja ZK. Priznanje je podeljeno krajevni skupnosti za njeno aktivnost in dosežene uspehe, torej vsem delovnim ljudem in krajanom naše KS.

Ne pozabimo, da nas le-to tudi obvezuje. Bodimo še naprej složni, s skupnimi napor si prizadevajmo za nove uspehe, za lepo urejeno okolje, v katerem se bomo vsi dobro počutili!

Ob zaključku še dobro nameren opomin: ne bodimo tako trdi in površni. Izobešajmo ob državnih praznikih naše zastave na svoje hiše. Zakaj smo to znali narediti ob praznovanju v 1979. letu? Mar smo danes drugačni? Pokažimo našo državljansko dolžnost, pokažimo pripadnost naši samoupravni ureditvi, pokažimo, da smo vredni, ponosni občani Titove Jugoslavije! Z. S.

Krajevna skupnost Zasip

KS deluje kot samostojna krajevna skupnost od leta 1974 dalje. Na področju naše KS živi 740 prebivalcev, ki se združujejo v 210 gospodinjstvih na velikosti 528 ha. Osnovna značilnost naše KS je predvsem ta, da na našem področju nimamo nobene DO in da so krajanji zaposleni na drugih območjih. Pretežni del v Železarni Jesenice, Radovljica, Bled ter drugih občinah. Struktura prebivalcev je delavsko kmečka.

Od leta 1970 do danes se je število prebivalcev bistveno povečalo zaradi sprostitev individualne gradnje in s tem se delno tudi spreminja struktura prebivalstva. V zadnjih letih se je kraj bistveno razvil na celotnem področju, ne glede na nekaj zelo bistvenih problemov kot je na primer preskrba prebivalcev, preskrba s pitno vodo ter pokopališča. Za razrešitev tako bistvenih problemov krajevna skupnost nenehno opozarja, navezuje

stike z možnimi izvajalci: za trgovino z Vel. trgovino SPE-CERIJA Bled, za razrešitev problema s pitno vodo s Samoupravno interesno komunalno skupnostjo občine Radovljica ter ostalimi organi in organizacijami. Tudi problem pokopališča seveda ni moč rešiti v okviru naše KS. Naše staro pokopališče leži ob vaški cerkvi na 450 kv. m, tam imajo svoje grobove le starejši krajanji, obstoji v zaselku Stagne in ga ni moč razširiti.

Krajanji Zasipa smo prepričani, da se bodo ti problemi s skupnimi družbenimi močmi tudi razrešili.

Zaposlene matere tarejo problemi otroškega varstva. Avtobusne zveze v našo krajevno skupnost so minimalne, predvsem za normalno komunikacijo krajanov, ki so vezani na Bled. Organiziran je samo delavski avtobus in zagotovljen je prevoz šoloobveznih otrok. Krajanji se veliko poslužujejo prometne zveze z vlakom, ki vozi na Jesenice.

Ravno tako nimamo razvite obrtne dejavnosti, obstojita le dva gostinska lokala, ki pa ne oskrbujeta prebivalcev s prehrano, ali turistov v sezoni. Turistična dejavnost je razvita delno v individualnih hišah, v večji meri pa bi se lahko razvil kmečki turizem. Sodelujemo pa s Turističnim društvom Bled.

Sodelujemo tudi s sosednjimi krajevnimi skupnostmi: Bled, Gorje, Žirovnica in Blejska Dobrava.

Sredstva za delovanje krajevnosti so pravzaprav minimalna. Dotacija SO Radovljica so namenjena za funkcionalno dejavnost, za delni razvoj LO in DS.

Drugi vir dohodkov je od SIKS SO Radovljica, ki pa so strogo namenjena za vzdrževanje komunalne dejavnosti, vzdrževanje cest v letnem in zimskem času, cestna signalizacija itd. Spričo naraščanja cen električne energije je kritje odločno nerešeno. Tretji vir dohodkov pa je prispevek DO po sporazumu. Z naše krajevnosti je zaposlenih okoli 270 krajanov v raznih DO. Sredstva ne dotekajo redno, zato bi bilo prav, da se vsak zaposlen bori v svoji organizaciji, da se ta sredstva redno odvajajo v krajevno skupnost, saj se s tem izboljšuje razvoj samega kraja, v katerem živimo.

Dejavnost krajevnosti je poleg IS skupščine, porazdeljena v razne komisije, ki vsaka na svojem področju

skrbi bodisi za vzdrževanje komunalnih objektov, rekreacijskega centra, potrošniški svet, poravnalni svet, LO in DS, CZ, NZ, itd. Delegacija krajevnosti in dve SIS delegaciji so v naši KS aktivne, seveda v danih pogojih delovanja v skupščini SO Radovljica, ali v SIS, ki imajo možnost vpliva razvoja tudi naše krajevnosti. Na sejah IS KS se preko vodij delegacij ali predsednikov komisij usklajuje dejavnost tudi s predstavniki DPO.

Lahko bi še naštevali zares problematična vprašanja razvoja naše krajevnosti preko petletnih planov, ki niso rešena in jih prelagamo v naslednji petletni plan; prepričani smo, da se bodo v mejah finančnih možnosti celotne družbe in lastne soudeležbe tudi v krajevni skupnosti Zasip odpravile.

Da smo sposobni nadaljevati Titovo pot, smo dokazali tudi na zadnji akciji NNNP 1981, čeprav vemo da ni bilo čisto vse dosledno izvedeno, želimo pa se na napakah učiti, in sproti se usposablja.

V dani gospodarski stabilizaciji se bo potrebno na področju kmetijstva, čuvanja kmetijskih površin še posebno angažirati, kakor tudi dobrega gospodarjenja s sredstvi, ki so nam na razpolago. Srednjeročni plan 1981–1985 nam nakazuje nekaj zelo perečih vprašanj komunalne ureditve, preskrbe s pitno vodo ter preskrbo prebivalcev, ki bodo morala biti v doglednem času rešene.

Komunalna ureditev cest se je s pomočjo krajevnosti samoprispevka bistveno izboljšala. Predvidena je tudi rekonstrukcija ceste Bled–Zasip, ki je nujno potrebna za varnost prometa.

V letu 1980 se je s pomočjo združenega del PTT in SIS PTT ter seveda prispevkov krajanov obrestovalo dolgoletno prizadevanje za telefonsko povezavo našega kraja.

V lanskem letu je bil zgrajen most v Piškovci, tako da smo tudi z desnim bregom ponovno prometno povezani.

Kot pomanjkljivosti preteklega obdobja lahko ugotovimo, da je za manjše krajevnosti premalo pozornosti za hitrejši razvoj.

Značilnost razvoja naše krajevnosti v preteklem obdobju je samoupravna organiziranost, razvoj delegatskega sistema, razvoj na področju LO in DS, vključevanje krajanov v pripravo za obrambne namene, elementarne nezgode, usposabljanje civilne zaščite, narodne zaščite. S skupnimi močmi so DPO in društva v Zasipu dogradili gasilski dom, ki nam bo lahko služil tudi v druge namene – to je pridobitev za celotni kraj. S pomočjo mladine KPD oziroma Pevskega zbora Zasip lahko primerno organiziramo vse prireditve in pomembne svečanosti ter proslave. Organiziran je bil tudi masoven nakup slovenskih zastav, ki dajejo slovesen pečat našim državnim praznikom, saj plapolajo iz mnogih hiš.

V preteklih letih smo uredili na Homu prijetno turistično postojanko, ki bi se lahko razvila v prijeten turistično-rekreacijski center, ki bi služil tudi za potrebe turističnega centra na Bledu.

Krajevna skupnost ima svoj praznik 5. avgusta. Tega dne 1941. leta je bil namreč miniran cevovod za HE v Piškovci, izvedli so ga trije krajanji Zasipa – spomeničarji. Zato si je ta dan KS izbrala za svoj praznik. Praznujemo ga dostojno, delovno in prijetno, na Homu pa se v popoldanskih

urah zberejo vsi krajanji Zasipa.

DPO, predvsem pa organizacija ZB Zasip-Podhom je akcijo 1941. leta v Piškovci obeležila na HE Zasip. Ravno tako je postavljeno obeležje na Homu padlemu partizanu Jožetu Pretnarju ter spominska plošča prvoborcu Andreju Prešernu. Ti pomniki bodo trajen spomin iz NOB tudi za naše naslednike.

S pobrateno krajevno skupnostjo Podzemelj v Beli krajini imamo prijetne stike predvsem na kulturnem področju. Udeležimo se njihovega krajevnega praznika, oni pa nas obiščejo ob našem prazniku.

Že nekaj let nazaj organiziramo »malo olimpiado« v zimskem času. Udeležijo se je veliko število krajanov vseh starosti; to je vedno prijeten dan Zasipa.

Leta 1977 je KS Zasip bila gostitelj IX. Zbora Gorenjskih aktivistov in srečanje borcev Gorenjskega odreda. Proslava je potekala na Homu, kjer so se srečali udeleženci NOV iz vse Gorenjske.

Ob tej priliki je Pokrajinski odbor aktivistov OF za Gorenjsko in odbor Gorenjskega odreda Krajevni skupnosti Zasip in DPO podal posebno priznanje.

Za izredno prizadevanje smo leta 1978 prejeli od Zvezne konference SZDL Jugoslavije listino v znak priznanja za dosežene rezultate pri razvoju samoupravljanja, humanizaciji življenja in pospeševanju družbenega standarda v KS.

Istega leta je Skupščina republiške skupnosti za ceste SR Slovenije ob zaključku akcije javnega posojila za novogradnje, rekonstrukcije in modernizacije javnih cest v SRS podelila priznanje krajevni skupnosti za posebno aktivnost in prizadevnost ter vložene napore pri političnih, organizacijskih, družbeno ekonomskih in drugih opravilih pri izvajanju nalog za izvedbo prvega slovenskega javnega posojila za posodabljanje javnih cest v SRS.

Pred nami so volitve, potrebna bo angažiranost prav na tem področju, saj bomo izvolili v nove organe KS ljudi, ki bodo pripravljani nadaljevati boj za svoj lastni in družbeni razvoj kraja.

Sonja Stepan

Prvomajska kopel

Bilo je na praznik dela – 1. maj. Vreme je bilo kar dobro, domislil sem se, da bi se okopal v reki Sori. Tega dne ni bila voda narasla, pogumno sem stopil v hladno vodo in zaplaval. Kakšnih petdeset metrov sem zaplaval, kar zagledam otroke na obrežju Sore, ki so na vrvi vlekli hudega psa. Shladil sem se v vodi kar dosti, brez premišljevanja sem se pognal na breg reke. Kar iznenada se je pes hotel strgati iz vrvice, besno je lajal.

Po-naključju so bili zraven starejši otroci, ki so volčjaka s težavo zadržali. Veseli otroci, ker jim je uspelo zadržati psa, so stekli dalje.

Gledal sem za njimi, se obrišal v brisačo. Ko sem ljudem pripovedoval o prvomajski kopeli, mi niso verjeli. Da si bom nakopal bolezen! Prezgoda je še za kopanje v reki. Jaz pa sem se veselil, da sem otvoril sezono v hladni Sori in pomislil: naj rečejo, kar hočejo, kondicijo in pogum pa le imam!

Rajko Primožič

ZVEZNA KONFERENCA SZDLJ

LISTINA
SAMOUPRAVLJANJA

Mesna zajednica Bohinjska Bistrica
opština Radovljica

V znak priznanja za izjemne rezultate pri
razvoju samoupravljanja, humanizaciji življenja
in pospeševanju družbenega standarda
v krajevni skupnosti v okviru tekmovanja
»Program akcij krajevnih skupnosti 1976–1980«

ZA OBDOBJE

PREDSEDNIK
Mesne zajednice

Odkritje spominske plošče Janu Strgarju

Čebelarско društvo Radovljica je dne 10. 5. 1981 ob 100-letnici rojstva Jana Strgarja odkrilo spominsko ploščo na njegovi rojstni hiši v Lomah nad Bohinjsko Bistrico. V kulturnem programu je sodeloval tudi mladinski pevski zbor in recitatorji Osnovne šole dr. Janeza Mencingerja v Bohinjski Bistrici.

Jan Strgar se je že v zgodnji življenjski dobi zanimal za čebele in pretežni del prostega časa preživel pri čebelnjakih. Samostojno je pričel čebelariti s petnajstimi leti, ko mu je njegov mentor Martin Humek podaril dva kranjčiča. Strgarju so pomenile čebele vse in zato ni čudno, da je zašel na vabljiva pota trgovanja. Trgovina s čebelami je v tem času dobila širok obseg in Strgar je iz leta v leto večal svoj čebelarški obrat.

Strgar je imel kot preprost kmečki človek izreden smisel za čebelarstvo. Dobro se je zavedal, da je poleg kvalitetne postrežbe, potrebna tudi učinkovita reklama. Leta 1903 je Strgar poslal prve kranjčiče pod njegovim imenom na svetovno tržišče. Ko so se naročniki prepričali o izredni kvaliteti prejetih čebeljih družin, ki so slovele po rodovitnosti in marljivosti, uspeh ni izostal. Strgarjevo delo v tem času ni bilo lahko, ker je bila konkurenca izredno močna. Mnogi so videli samo trenutni zaslužek in so s prodajo slabih čebeljih družin ustvarjali med kupci nezaupanje in spravljali na slab glas našo trgovino s čebelami. Jan Strgar je v tem času s poštenim delom in pravo bohinsko trdovratnostjo prekosil vse tekmece in po smrti Mihaela Ambrožiča postal največji izvoznik čebeljih družin. Njegov trgovski čebelnjak je iz leta v leto bolj slovel in se tako razvil v svetovno znano podjetje s čebeljimi družinami. V začetku je prodajal le lastne čebele. Trgovsko poslovanje se je hitro širilo, zato je pričel kupovati čebele družine v bližnji okolici. V kasnejših letih je nakup čebeljih družin razširil na vso Gorenjsko in na del Dolenjske. Strgar ni prevzel vse, kar so mu čebelarji ponujali, ker se je držal pravila, da si bo z nepoštenim delom napravil tržišče in povzročil nepopravljivo škodo kranjski sivki. Vse nakupljene čebele družine je doma še enkrat pregledal in poslal na tržišče le kvalitetno blago v brezhibnih kranjčičih. Slučajni naročniki so postali njegovi stalni odjemalci in živa reklama za njegovo čebelarško podjetje.

Kljub izrednim uspehom v trgovanju se je Strgar dobro zavedal, da je velik del uspeha tudi v spretni in nevsihljivi reklami, za katero je žrtvoval težke tisočake. Oglašal se je redno v vseh vodilnih čebelarških časopisih in tako so njegove trgovske zveze zavzemale vedno širši obseg. Strgarjevo podjetje je bilo v tem času poznano v vseh deželah Evro-

pe. Čebelje družine je pošiljal tudi v Rusijo, posebno na Kavkaz in Sibirijo. Leta 1922 je poslal prve matice v Avstralijo, kmalu nato v Indijo, Ameriko in na Japonsko. V tem času je Strgar dosegel izjemen rekord v pošiljanju čebel na velike daljave. Njegove čebele so potovale na Japonsko devet tednov in prispele na mesto zdrave.

Pred pričetkom prve svetovne vojne je trgovanje s čebelami in izvoz teh pričel upadati. Bližajoča svetovna vojna je ustavila s težkim trdom pričetno delo. Vojna ni prizanesla tudi Strgarju, ki je med vojno služil vojaške in v letih 1917, 1918 kot čebelarški učitelj na sadjarski in vinarski šoli v Mariboru učil vojne invalide čebelarstvih veščin. Po prvi svetovni vojni so države z različnimi izjemi pričele zapirati meje tujim čebelarjem. Strgar se ni zbal stroškov in truda, da ohrani izvoz naše čebele. S svojim slovesom je dosegel, da je smel izvažati celo v države, ki so uvoz tujih čebel prepovedale. Strgar je med obema vojnama veliko izvažal v Egipt in leta 1932 pričel pošiljati matice po zračni pošti v Avstralijo. Z maticami in čebelami je zalagal mnoge znamenite čebelarje po vsem svetu. Veliko stalnih odjemalcev si je pridobil z udeležbo na najrazličnejših razstavah doma in na tujem. Vedno je razstavljal vzorno blago, predvsem čebelje družine. V svoji življenjski dobi si je Strgar pridobil za razstavljene eksponate in za sluge preko 200 odlikovanj. Čebelarški trgovini in naši čebeli so koristili pismeni stiki s priznanimi znanstveniki, vseučilišči in znanstvenimi zavodi, ki so proučevali in se zanimali za našo kranjsko čebelo.

Strgar je bil v mlajših letih delaven tudi v čebelarški organizaciji. V domači podružnici je bil glavni organizator in več kot 25 let odbornik. Bil je predsednik Zveze čebelarških podružnic Antona Janša v Kranju. Od leta 1930 dalje je bil poleg znanih čebelarških prvakov podpredsednik Mednarodne čebelarške lige v Kairu.

Kaj vse premore preprost član delavske družine, je Strgar dokazal kot pisec strokovnih člankov v dimeskem in v tujih čebelarških listih. Njegovo pisanje je bilo pristno in tehtno. Vedno se je zavzemal za našo kranjsko čebelo in bil zagovornik napredka. Strgar je s svojim delom v svoji življenjski dobi mnogo doprinesel k razvoju čebelarstva na našem območju. S poštenim delom je ponesel sloves pristne kranjske čebele po vsem svetu. V zahvalo za ogromno delo na področju čebelarstva so mu čebelarji Čebelarškega društva Radovljica odkrili trajno spominsko obeležje na njegovi rojstni hiši.

G. F.

Vtisi iz Köbenhavna

Danska je celina, obdana s Severnim in Baltičkim morjem. Meri 43.000 kv. kilometrov in ima 5 milijonov prebivalcev. Po površini je najmanjša, a najbolj rodovitna izmed skandinavskih dežel. Podoba danske pokrajine so nizki položni griči, doline in ravnine, pokrite z zeleno travnato odejo. Zato ima temu primerno bogato razvito kmetijstvo (živilnoredje in mlekarstvo) ter ribolov.

Danska je članica Evropske gospodarske skupnosti. Izvažajo kmetijske pridelke in industrijske izdelke. Uvažajo predvsem stroje, jeklo, tekstil in drugo.

Velika prestolnica Danske je København s glavnim pristaniščem in letališčem. Steje 1,5 milijona prebivalcev. Mesto je središče močne industrije in znatne danske trgovske mornarice. Danci so potomci Vikingov, kar nazorno prikazujejo v obliki raznovrstnih spominkov.

Po mirnem pristanku aviona na letališču v Köbenhavnu nas je že čakal autobus, ki nas je odpeljal na triurno potepanje po mestu, da bi se seznanili z zgodovinskimi in drugimi znamenitostmi mesta. Vreme nam je bilo še kar naklonjeno. Temperatura zraka je bila samo 10 stopinj Celzija, vendar ni bilo čuti mraza, ker tu stalno piha tople veter, ki prihaja z morske strani. Vzrok temu je tople morski tok, ki oblika obalo Danske.

Prispeli smo v predmestje, ki se imenuje Christianshavn. Že tu smo opazili njihovo značilno arhitekturo v rdeči in nekaj

v beli opeki. Peljali smo se mimo naselja, kjer imajo svoj dom hipiji, živeči v komuni.

Že kmalu smo opazili velik poudarek na spomenikih in starih zgradbah, grajenih v značilni žgani opeki, ki so nastajale skozi stoletja danske monarhije in še danes dajejo mestu stari šarm.

Za trenutek smo se ustavili v drugem delu mesta, imenovanem Christiansborg, pred palačo, kjer ima sedež parlament, katerega je dal postaviti kralj Kristijan IV. l. 1640. Ta ima velike zasluge za zgodovinsko podobo mesta. Tu ima kraljica svojo sobano, kjer sprejema in rešuje enkrat tedensko pritožbe prebivalcev.

Peljali smo se skozi kongresni trg z veliko gledališko in baletno hišo, kjer je doma Dansk balet. Ta je pred leti gostoval tudi v Jugoslaviji.

Pot nas je vodila mimo starega dela pristanišča, kjer so zasidrane večje in manjše barkke. Na njih so si ljudje z nizkimi osebnimi dohodki uredili svoja zasilna bivališča — tudi to obkrožijo stanovanjsko stisko. Stanovanja Dancev so zasnovana tako, da imajo posebne prostore, imenovane utiliti, v katerih imajo shranjeno vso garderobo. Kuhinje dobijo že v celoti opremljene. Dnevni prostori pa so namenjeni izključno samo dnevnemu bivanju opremljeni so z bogatimi knjižnimi zbirkami.

Prišli smo v novi del pristanišča. Tu je shajališče mornarjev. Pogosto ga opisuje Cristian Andersen v svojih pesmih in pripovedkah. Na tem mestu stoji njegov kip. Zasi-

drane ladje pa so preuredili v raznovrstne lokale.

Omembe vreden je tudi spomenik Christiana X., ki je živel med nemško okupacijo Danske, vendar zelo cenjen na Danskem.

Prispeli smo do enega najlepših trgov v Evropi Amalienborg, ki je sestavljen iz štirih enako grajenih rokokojskih palač, ki jih je dal zgraditi kralj Friderik V. Tu se menja častna straža točno opoldne vsak dan. V središču trga je znameniti kip konja z jezdecem, francoskega kiparja Salaya. To je eden najboljših proporcionalno realistično prikazanih kipov. Omembe vreden je tudi vodnjak, imenovan Gefion, s čudovitimi vodometi, katerega poživljajo angeli.

Ponovno smo se ustavili pri simbolu mesta Köbenhavna — malia morskimi deklici v naravnih velikosti, uliti v bronu (Andersen jo pogosto opisuje v svojih pripovedkah). Nek objestnejši ji je pred leti odrezal glavo, vendar so jo našli in postavili nazaj.

Pot nas je vodila naprej skozi park, poln nasadov dreveja in cvetja, kipov, kanalov, po katerih se vozijo s čolni. V tem parku so ohranjene tudi ruševine, s katerimi je bilo obzidano srednjeveško mesto.

Nudil se nam je pogled na grad Rosenborg, ki ga je dal zgraditi Kristijan IV. V njem je shranjena kronološka zbirka dragocenosti danskih kraljev (krone, dragulji).

Dalje smo se peljali mimo botaničnega vrta z muzejem. Mesto splošno lahko imenujemo »vrt Danske«, s čudovitimi nasadi dreveja in raznovrstnega cvetja, katerega krasijo še gradovi, dvorci in spomeniki.

Videli smo še grad Kronborg. Tega je uporabil slavni pisec William Shakespeare za središče dogajanja v svoji tragediji Hamlet.

Ločili smo se od starega dela mesta in prešli v trgovski predel, kjer so ulice zaprte za promet. V tem delu so stare hiše adaptirali in uredili male trgovinice — boutique.

Peljali smo se mimo kipa filozofa, pravnika, ljubitelja umetnin Carlsberga (po njem se imenuje znana vrsta danskega piva).

Srce mesta je trg pred mestno hišo, tipično grajeno v njihovem stilu — žgana rdeča opeka v lombardijsko-renesansnem slogu.

Obšli smo glavni zabaviščni park Tivoli. To je slikovito obarvan park, ki zlasti proti večeru zaživi. Značilnost parka so restavracije, grajene v posebnem stilu iz člega sveta, vrtljaki, umetniški jezerci in stalnim kulturnim programom. Skratka, tu je poskrbljeno za zabavo mladih in starih.

Peljali smo se mimo glavne železniške postaje mesta (tu je na voljo tudi podzemna železnica, glavni prevozi pa so mestni avtobusi). Nadaljevali smo pot po ulici, namenjeni izključno takticam, ljubiteljem noči.

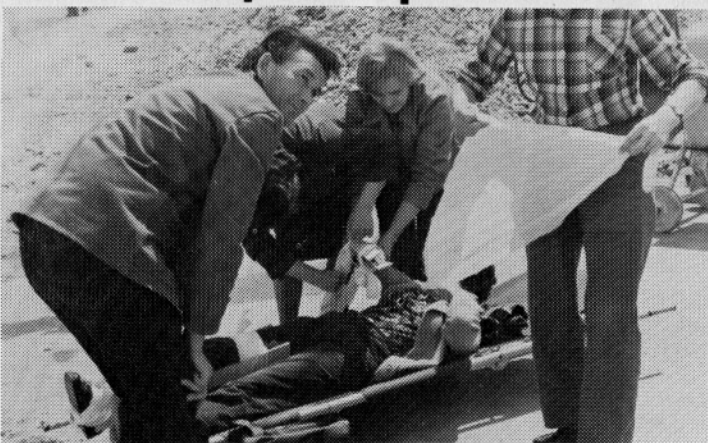
Prispeli smo do mesta, kjer stoji velika pivovarna Carlsberg (konkurenčna ji je Tuborg). Fasada pivovarne je bogato okrašena, mozaično so prikazani člani družine Carlsberg. Enkrat tedensko, ob določeni uri je prost vstop za ogled proizvodnje piva in brezplačen kozareček piva.

Peljali smo se dalje mimo mestnega muzeja, kjer je pred muzejem ograjena maketa srednjeveškega mesta pred porušitvijo.

Sprehajali po mestu, ki je brez dvoma bogato z zgodovinsko in kulturno dediščino, smo sklenili pred hotelom Continent, kjer smo se namestili.

Ana Šifrer

Občinsko tekmovanje enot prve pomoči

Vsako leto se odvija v Radovljici v okviru praznovanja tedna civilne zaštite tekmovanje enot prve medicinske pomoči. Tako je bilo tudi letos. V jutranjih urah se je zbralo na tekmovališču v Radovljici preko 50 enot prve medicinske pomoči iz vse občine. Sodelovale so ekipe gospodarskih organizacij kakor tudi enote iz krajevnih skupnosti.

Tekmovanja se je udeležila tudi naša ekipa iz TO »Tomaž Godec«. Poveljnik žitna civilne zaštite Janez Žitnik in vodja oddelka prve medicinske pomoči Marija Vidmar sta pripeljala na tekmovališče dobro pripravljeno ekipo, v kateri so bili Francka Urh, Ivica Bučar, Mara Pogačnik, Cvetka Mikelj, Marica Cesar, Marija Marenk in Anton Mencinger. Letos so se prvič pripravljale same brez mentorja iz zdravstvenega doma v popoldanskem času. Glede na rezultat, ki so ga dosegle, so bile vaje resnično intenzivne in zavestne, zato tudi rezultat ni izostal, saj so dosegle res odlični uspeh — 5. mesto izmed 58 ekip. Praktično vajo so naredile brez vsake napake, nekaj

malega pa jim je spodrsnilo pri triazi.

Vsi so dokazali, da so dobro pripravljeni tudi na resnično pravo pomoč, če bo potrebno, sicer pa so že večkrat dokazali v praksi ob pomoči svojim sodelavcem pri nesrečah na delu, saj so vedno ravnale hitro in zanesljivo.

Občinsko tekmovanje je bilo dobro organizirano, ekipe pa so pokazale veliko znanja in sposobnost, saj je razvidno iz rezultatov, kar je bilo zelo malo ekip, ki so dobile manj kot 50 % vseh točk. Vsakoletno preizkušanje znanja na tovrsten način se obrestuje in ekipam lahko zaupamo, da bodo v elementarnih nesrečah in vojni dobro in hitro posredovale pomoč. Tudi oprema je dobra, saj je bila večina enot oblečena v prave uniforme civilne zaštite s skrbno pripravljenimi torbicami za prvo pomoč.

REZULTATI:

1. Iskra Otoče
2. Gorenje Radovljica
3. Murka Lesce
4. KS Gorje
5. LIP Bled TO »Tomaž Godec«

Akcija v Seči

22. maja letos smo že drugič organizirali in izvedli očiščevalno akcijo v našem počitniškem domu v Seči pri Portorožu. Tokrat so se udeležili akcije naslednji naši delavci:

Stojan ULČAR, TO Rečica,
Janez SODJA, TO Rečica,
Jože MARLOT, TO Rečica,
Ante TROHA, TO Mojstrana,

Janko PINTAR, TO Mojstrana,

Angelca BALOH, TO Podnart,

Nada FRELIH, DSSS,

Slavica TRIPLAT, DSSS,

Jana BERAUS, DSSS,

Marjana CVETEK, DSSS.

Bilo je petkovo popoldne.

Na Bledu, kjer je bilo zbirno mesto, je deževalo kot iz škafe.

Začetek je bil dokaj žalosten,

saj smo imeli precejšnje težave s prevozom. Slaba volja se je lotevala vseh, minute so tekale.

Iskali smo razlage ter vzrokov.

Nekateri so se hoteli že obrniti proti domu. Ne gre vedno kakor po maslu. Delno pomirjeni smo s 4-urno zamudo krenili proti Seči. Okoli 23. ure smo zapeljali na dvorišče počitniškega doma. Tam smo prebudili iz mirnega spanja naše tri mizarje iz TO Tomaž Godec (Jože RAVNIK, Jože PODLIPNIK ter Martin ARH).

Naslednje, sobotno jutro se je ženski svet spravil nad plevel in ostalo zelenjavo, ki se je med peskom na dvorišču ter ob zidu stavbe močno razrasla. To nadlego smo očistili, možje ter fantje so pokosili travo ter

opravili ostala drobna popravila po sobah in drugih prostorih v domu. Dež je pojenjal, posijalo je toplo sonce, morje je bilo mirno, pokrajina čista, kakor umita. Po kosilu smo si vzeli urico počitka ter se peš sprehodili do morja k Ribiču. Trije najbolj »korajžni« in vroči so v morski vodi odprli sezono. Popoldne smo vrtarili, posadili smo v lončke in korita cvetlice, ki bodo krasile naš dom čez poletje. Zvečer smo posedeli v jedilnici, katero so naši vrli mizarji lično opremili z lesnim stropom ter opažem. Koliko topline in domačnosti je v lesu! Urni kazalci so se pomikali proti koncu dneva, zaspali smo v mirnem počitku.

Nedelja... sončna in lepa, kar škoda, da se bomo morali vrniti! Po zajtrku smo obesili zavese po vseh sobah in popravili travo. Dopoldne je hitro minilo. Posebej moramo pohvaliti našo kuharico Marjano, ki je z obilnimi obroki poskrbela za naše želodce.

Ob treh popoldne smo se odpravili proti domu. Opravili smo vsa čistilna dela, kar smo jih načrtovali. Še zadnji pogled na morje in naša skupina se je proti večeru razšla po domovih.

Takšnih prostovoljnih akcij si želimo še več, saj se utrjuje prijateljstvo med delavci naših temeljnih organizacij, z delovnimi akcijami pokažemo pripravljenost, da znamo žrtvovati proste urice za skupne cilje.

Udeleženci očiščevalne akcije v Seči (od 1. – 3. 5. 1981)

Da bi sanje o preurejeni šoli postale resničnost

Zvečer zamišljeno sedim na balkonu in razmišljam o mojem nadaljnjem šolanju. V sobi imam že prižgano luč in na travniku pred hišo opazujem svojo senco. Opazujem obrise naših prelepih gora. Stenar je ves svetel, saj je tam še veliko snega, ostale gore pa so temne in zdi se mi, da bodo okrog mene strnile obroč. Včasih me zapeče vest, da se še premalo učim, da dam premalo od sebe. Sposobna sem storiti še kaj več in bolj natančno, pa kaj, ko sem prehitro zadovoljna sama s seboj.

Razmišljam o naši šoli, ki jo imam tako zelo rada. Kaj bo z njo, če občani ne bodo sprejeli samoprispevka? Ta, na zunaj tako prijetna in lepa stavba, kaže vsako leto več pomanjkljivosti in celo propada. Dežne kapljice curljajo skozi lepo obito streho in žleb znotraj avle je za silo rešil problem. Zdaj voda, ki pricurja skozi streho, pridno namaka cvetlične lončke. Ob nalivih včasih dež tako škropi skozi špranje ob oknih, da bi skorajda moral razpeti dežnik. Se bomo še deset let morali stiskati v majhnih, tesnih učilnicah, ki so pravšnje ravno za razred kot je naš. V našem razredu nas je le 20, toda za nami prihajajo razredi s 30 in več učenci. Le kje bodo sedeli oni, če še mi nimamo prostora.

Ubogi kuharici se stiskata v kuhinji, ki je manjša od naše domače. S stropa kaplja voda in včasih se vprašam, kako vendarle sta kuharici lahko nasmejani in prijazni, ko delata v tako nemogočih razmerah.

Ko razmišljam, ugotovim, da pravzaprav veliko problemov na naši šoli rešujemo z dobro voljo! Iz ure v uro prenašamo učenci stolčke in učilnice v učilnico, ker jih je premalo; kosila pojemo z užitek kar v šolski veži, kjer je večer prepil in mraz; tretješolci molče pospravijo šila in kopita, ko jih likovniki preganjamo iz učilnice in si potrpežljivo iščejo učilnico, kjer bodo lahko imeli dopolnilni pouk.

Učenci in naši mentorji si vneta prizadevamo, da bi napravili okolico šole lepšo in bi bila v ponos učencem in kraju. Sadimo drevesa, cvetje in si želimo, da bi nekoč ob šoli nastal lep vrt. Tam nam vsaj ne bo manjkalo prostora!

Mogoče pa bomo vendarle dobili nekaj novih razredov. Te misli se mi znova in znova motajo po glavi. To je moja

največja želja – večji, lepši ter toplejši razredi.

Toda kdo ve, kaj o tem mislijo moji sosede, vaščani, prebivalci Jesenic, Kranjske gore, Žirovnice?

Bodo razumeli naše težave in jim znali prisluhniti? Nam bodo hoteli pomagati?

Prepričana sem, da bomo učenci osnovne šole 16. decembra Mojstrana z delom dokazali, da smo vredni zupanja in pomoči ter da bomo še kako znali ceniti sleherni pomoč.

Ležim v postelji, mehki pomladni zrak mi boža obraz, jaz pa ne morem zaspati. V mislih vidim preurejeno šolo, srečne učence, zadovoljne učitelje in starše, nasmejane prvošolke in nagajive malčke, ki z zastavicami pozdravljajo lepo stavbo.

Stisnem pesti in si zasepetam: »Razumeli nas bodo, uspelo nam bo!«

Hrastar Alenka
OŠ 16. december
Mojstrana

Dobili smo športno igrišče

Mladi prebivalci Bohinja smo si že dolgo želeli športno igrišče, na katerem bi lahko igrali razne športne igre, kot so n. pr.: košarka, nogomet, rokomet, odbojka in druge atletske igre. Imamo že veliko in lepo telovadnico, v kateri se ne zbirajo samo učenci osnovne šole, temveč tudi odrasli, ki trenirajo košarko in odbojko. 24. maja letos pa smo svečano odprli tudi športno igrišče. Po slovesnosti so se mlajši in starejši pomerili v športnih veščinah.

Veseli smo igrišča, saj bomo na njem izboljšali naše dosedanje športne uspehe. Še bolj pa smo navdušeni mladinci športniki, ker bomo imeli večje možnosti za trening in rekreacijo v prostem času. Igrišče je zgradilo Gradbeno podjetje Bohinj.

Mojca Rožič in Marjeta Žvan, 7. c razred osnovne šole
»dr. Janez Mencinger«
Boh. Bistrica

kadrovske novice

STANJE ZAPOSLENIH ZA MESEC MAJ 1981

	delavcev	učencev v pokl. šolah
TO Tomaž Godec	471	13
TO Rečica	312	9
TO Mojstrana	59	2
TO Podnart	75	1
TO Trgovina	24	
DSSS	83	3
pripravniki		
	1024	

ODŠLI IZ DO:

Francka ŠTORM, 1926 – PK (TO Rečica),
Stanislav STOJC, 1921 – K (TO Rečica),
Stojan SCAFFER, 1952 – PK (TO Rečica).

RODILI SO SE:

Franca ČUFARJU (TO Podnart) – hči
Slavku TOMAŽINU (TO Podnart) in Samki (TO Mojstrana) – hči
Branku URHU (TO Rečica) – hči
Antonu MIKLJU (TO Tomaž Godec) – sin

POROČILI SO SE:

Zdravko STARE (TO Tomaž Godec),
Darja BEZNIK (TO Rečica).

Glavni in odgovorni urednik: Ivan Robič, tehnični urednik: Nada Frelih, člani: Branko Sodja, Franc Mencinger, Andrej Trojar, Branko Urh, Miro Kelbl, Franc Globočnik, Samka Tomažin, Ciril Kraigher in Marija Urankar.

Kam na dopust?

Zopet je leto naokrog, pa se marsikdo še ni odločil, kam bo šel na dopust. Nekateri so se že prijavili v naš dom v Seči, drugi pa so se odločili v prikolice ali pa kam drugam. So pa tudi nekateri, ki jim morje ne odgovarja iz zdravstvenih razlogov in zato gredo rajši v hribe.

Ali ste morda pomislili, da bi šli v koč v Vrata? Morda naj bi bila prav to spodbuda in za marsikoga že odločitev. Kdor je že bil na dopustu v Vratih, mu sigurno ni bilo žal. Koča stoji v lepem predelu, odkoder se nudi pogled na najvišji vrh, Triglav. Marsikdo se bo podal tudi na bližnje vrhove ali pa

bo s kratkimi sprehodi po bližnji okolici nabiral novih moči.

Pred nekaj leti smo koč v Vratih obnovili. Tudi elektrika je v koči, tako da so tudi večeri bolj prijetni. Tudi svoje kuharske sposobnosti lahko pokaže marsikdo, naj si bo na žaru ali pa drugače. Kdor pa tega ne želi, gre lahko v Aljažev dom in tam ga bodo solidno postregli.

Se je čas, da se odločite za Vrata. Kar pokličite po telefonu našo Polono, pa vam bo povedala vse, kar vas bo zanimalo. Če boste šli samo enkrat, se boste sigurno odločili tudi drugič.

Letošnjemu dopustniku

Kakor že je v navadi, kdor le more: stari, mladi – gremo dopustniško na morje radi. Eni v našem domu v Seči, lepo očiščen je in ni kaj reči! Drugi v prikolice hitijo, zdaj nič več se ne jezijo. Od lani cene so visoko poletele, a dopustniku veselje niso vzele.

Boljše denarcev več vzeti, kot pa žejo dol' trpeti. Spominčki so že »dol prišli«, rajši sit na plaž' zaspi! Po dopustu jokat vredno ni in tožiti naglas: »Koliko sem tam napravil!« saj se smeje nam vsa vas! Rajši smej se in uživaj, preč odvrzi vse skrbi, na toplem soncu pa počivaj, res je: samo enkrat se živi!

Vesna